

BİAİNİLİ/URARTU KÜLTÜR ENVANTERİ-I

(Türkiye Sınırları)

YAZARLAR

Rafet ÇAVUŞOĞLU

İsmail COŞKUN

Erol USLU

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-399-522-5	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Bianili Urartu Kültür Envanteri (Türkiye Sınırları)	47518
Yazarlar	Baskı ve Cilt
Rafet ÇAVUŞOĞLU ORCID iD: 0000-0002-0049-902X İsmail COŞKUN ORCID iD: 0000-0001-9265-4949 Erol USLU ORCID iD: 0000-0003-4494-564X	Vadi Matbaacılık
	Bisac Code
	SOC003000
	DOI
	10.37609/akya.2928

Yayın Koordinatörü
Yasin DİLMEN

Kütüphane Kimlik Kartı
Çavuşoğlu, Rafet. Coşkun, İsmail ve diğer.
Bianili Urartu Kültür Envanteri (Türkiye Sınırları) / Rafet Çavuşoğlu,
İsmail Coşkun, Erol Uslu.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
359 s. : harita, resim. ; 195x275 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253995225
1. Sosyal Bilimler--Arkeoloji.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Urartu Krallığı, Van (Tuşpa) başkent olmak üzere MÖ 9-7. yüzyıllar arasında, Doğu Anadolu, Kuzeybatı İran ve Güney Kafkasya'nın bir bölümünde egemenlik kurmuştur.

1827-28 yıllarında bölgede çeşitli araştırmalar yürüten F. E. Schulz, Urartulara ait kültür kalıntılarının varlığını ortaya koyan ilk isim olmuştur. Daha sonra bölgeye gelen diğer araştırmacılar da bu yeni keşfedilen Demir Çağı devletiyle ilgili başka detaylar ortaya çıkarmışlardır. Bilimsel kazı ve yüzey araştırmaları ise ancak 1960'lı yıllarda başlatılmıştır. Bu dönemde yapılan arkeolojik kazılar arasında Toprakkale, Çavuştepe, Aznavurtepe, Altıntepe, Kef Kalesi ve Kayalidere sayılabilir. Özellikle 1980'li yıllarda Van Kalesi ve Höyüğü, Anzaf Kaleleri, Dilkaya Höyüğü, Ayanis Kalesi, Karagündüz Höyüğü, Nörük Kalesi ve Yerleşmesi, Van/Altıntepe ve Van/Kalecik Nekropolleri gibi birçok yeni kazı çalışması yapılmıştır. 1980'li yıllarla birlikte tüm Doğu Anadolu Bölgesi'nde arkeolojik yüzey araştırmaları da yaygınlaşmış ve her geçen gün Urartu Krallığı üzerine yapılan araştırmalar artmaya devam etmiştir. Bu araştırmalar sayesinde Urartular'ın hem siyasi tarihi hem de sosyokültürel yapısı hakkında yeni bilgiler edinilmiş, gerçekleştirilen her yeni kazı ve yüzey araştırması ile bu bilgilere yenileri eklenmiştir.

Urartu Krallığı'nın Türkiye sınırları içinde kalan kültür mirası zengin bir birikim sunmaktadır. Söz konusu taşınmaz kültür mirası şimdiye kadar bir bütün olarak ele alınıp değerlendirilmemiştir. "Bianili/Urartu Kültür Envanteri-I" çalışması ile Urartu Krallığı'nın yayılım alanının ve taşınmaz kültür mirasının Türkiye'deki kısmı derlenerek bir araya getirilmiştir.

Çalışmanın giriş bölümünde Urartu tarihi ve coğrafyasından kısaca söz edilmiştir. Bu bölümden sonra ayrı bölümler halinde kaleler, höyükler, yerleşim alanları, mezarlar, su sistemleri, açık hava tapınım alanları, kaya işaretleri, taş ocakları, maden sahaları, ulaşım ağı, Urartu yazıtları ve diğer Urartu izleri değerlendirilmeye alınmıştır. Her ana bölümün başında konuyla ilgili genel bir değerlendirme yapılarak bölüme ait kültür mirasları yer adlarına göre alfabetik olarak sıralandırılmış, Urartu kalıntılarının konumları kaynaklarda geçtiği şekliyle açıklanmıştır. Çizim ve görsellerle zenginleştirilen çalışma içerisinde, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları tarafından tescil edilmiş ve ilk defa yayımlanacak kalıntılara da yer verilmiştir.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi'nin destekleriyle, "Arkeolojik Veriler Işığında Türkiye Sınırları İçindeki Urartu Kültür Envanteri" (2013-ED-B071) başlığı ve proje kodu ile 2013 yılında başlayan ve 2017 yılında başarıyla tamamlanan çalışmanın genişletilmiş ve zaman içerisinde daha da detaylandırılmış hali olan "Bianili/Urartu Kültür Envanteri-I" kitabı, taşınmaz Urartu kültür mirası üzerine yapılacak sonraki çalışmalara kaynak teşkil edeceği gibi gerçekleştirilecek olası araştırmalara da fayda sağlayacaktır.

Kitabın çalışma aşamasında katkılarını sunan Altan Çilingiroğlu, Mehmet Karaosmanoğlu, Hanifi Biber, Mehmet Işıklı, Hakan Yılmaz ile Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürü Necmettin Bayhan ile kurul çalışanlarına, Sinan Kılıç, Orhan Varol, Sabahattin Erdoğan, Cem Haydaroğlu, Dilara Demirtaş ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Arkeoloji Bölümü yüksek lisans ve doktora öğrencileri Yenal Sürün, Erdal Özgüner, Naime Kuşman, Nesim Kılıç, Selin Karatekin ile Hakan Çimen'e ve kitabın redaksiyon sürecine destek veren Soner İşimtekin'e teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

URARTU KRALLIĞI.....	1
KALELER	8
HÖYÜKLER.....	115
YERLEŞİM ALANLARI	141
MEZARLAR (NEKROPOLLER)	150
SU SİSTEMLERİ.....	229
AÇIK HAVA TAPINIM ALANLARI.....	260
KAYA İŞARETLERİ.....	271
TAŞ OCAKLARI	278
MADEN SAHALARI	284
ULAŞIM AĞI.....	290
URARTU YAZITLARI	298
DİĞER URARTU İZLERİ.....	324

KAYNAKLAR

- Abay, E. (2009). "Dibekdüzü. Van /Ayanis Kalesi Yakınında Bir Höyük Yerleşimi", *Arkeoloji ve Sanat Yayınları*, (Altan Çilingiroğlu'na Armağan. Yukarı Denizin Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat / Studies in Honour of Altan Çilingiroğlu. A Life Dedicated to Urartu on the Shores of the Upper Sea, Ed.: Sağlantı, Halk, Esref Abay, and Zafer Derin), s.67-85.
- (2001). "Seals and Sealing", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Eiduru-kai, 1989-1998*. (Eds. Altan Çilingiroğlu ve Mirjo Salvini), Roma s. 321-355.
- Akılı, A., Bakış, R., Hattatoğlu, F. ve Işık, E. (2015). "Van Gölü Havzası'ndaki Tarihi Ulaşım Yapıları", 5. *Tarihi Eserlerin Güçlendirilmesi ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Sempozyumu*. Erzurum: s. 333-346.
- Alkım, H. (1965/66). "Explorations and Excavations in Turkey Çavuştepe (Van)", *Anatolica 2*. s. 28-29.
- (1967). "Harmantepe Necropolis (Adilcevaz-Bitlis)", *Anatolica I*. s. 18-23.
- (1968). "Explorations and Excavations in Turkey 1965 and 1966 Çavuştepe (Van)", *Anatolica 2*. s. 28-29.
- (1969/70). "Çavuştepe (Van)", *Anatolica 3*. s. 35-37.
- Angelini E., Riccucci C., Batmaz A., Cilingiroglu A., Grassini S. ve Ingo G. M. (2010). "Tailored Analytical Strategies for the Investigation of Metallic Artefacts from the Ayanis Fortress in Turkey", *Surface and Interface Analysis* 42. s. 675-679.
- Arslantaş, Y. (2008). "Yukarı Fırat Bölgesi'nde 2006 Yılı Yüze Araştırmalarında Tespit Edilen İki Yeni Urartu Kaya Mezarı", *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*. Elazığ s. 110-116.
- Arutyunyan, N.V. (1953). "Horhorskaya letopis Argıştı 1", *EV (7)*, s. 81-119.
- (1957). "Novonaydannaya klinopisnaya tabletka iz raskopok Karmir-blura", *VDI (3)*. s. 144-149.
- (1958). "Novonaydannaya klinopisnaya tabletka iz raskopok Karmir-blura", *IFJ (3)*. s. 201-213.
- (1959). "Novaya klinopisnaya tabletka iz raskopok Karmir-blura", R. von Kienle (ed.), *Festschrift Johannes Friedrich zum 65. Geburtstag am 27 August 1958*, Heidelberg: s. 35-51.
- (1960). "K Interpretacii nadpisi na glinyanoy bulle Karmir-blura", *IFJ(1)*. s. 223-231.
- (1962). "Novaya klinoobrazsnaya nadpis iz Karmir-blura", *IFJ (3)*. s. 95-114
- (1964). *Zemledelie i skotovodstvo v Urartu*. Erivan.
- (1965). "Novaya urartskaya nadpis iz raskopok Garni", *Materiali sessii posyayşçennoy itogam archeol. i etnogr. issledovaniyi 1964 goda. v SSSR tezisi dokladov*, Baku.
- (1966a). *Noviye urartskiy nadpisi Karmir-blura*. Erivan.
- (1966b). "Novaya urartskaya nadpis iz Davti-blura", *VDI (3)*. s. 91-105.
- (1966c). "Çteniyu i interpretatsiyi urartskoy nadpisi iz Garni", *IFJ (2)*. s. 91-105.
- (1976). "Utoçneniya v urartskoy klinopisi/Spetsifikatsiyi v urartskih klinoobrazsnih nadpisyah", *IFJ (3)*. s. 63-74.
- (1978). "K interpretatsii urartskoy nadpisi iz Hagu/On the Interpretation of the Urartian inscription in Hagi.", *HA-DV (3)*. s. 153-167, 270-273.
- (1979). "Novonaydannaya klinopis Argıştı II" *IFJ (3)*. s. 93-104.
- (1980). "Le pays Ishtikuniu d'une inscription cuneiforme ourartienne et sa localisation", *SMEA 22*. s. 229-232.
- (1981). "Zametki po urartskoi epigrafike", (Ed. I. M. Diakonov), *Drevniy Vostak i mirovaya kultura*. (B. B. Piotrovskii anma kitabı), Moskova 74-79.
- (1982). "La nouvelle inscription ourartienne decouverte en Armenie Sovietique", H. Klengel (ed.) *Gesellschaft und Kultur in alten Vorderasien*. Berlin 89-93.
- (1983). "Novaya urartskaya nadpis iz Sisiana/A New Urartian Inscription from Sisian", *HA-DV (4)*. s. 195-220,304-308.
- (1985). "K çteniyu i interpretacii urartskoy nadpisi iz Lçaşena" J. V. Bromley (ed.), *Kulturmoe Nasledie Vostoka, Problemi, poiski sujdeniya*. (B. B. Piotrovskii anma kitabı), Leningrad: s.106-111.
- Arutyunyan, N.V.K. ve Oganessian, L. (1970). "Noviye urartskiy nadpisi iz Erebuni/A New Urartian inscription from Erebuni", *VDI 113(3)*. s. 107-112.
- Avcı, C. (2013). "Sardurihinili Kenti ve Yeni Değerlendirmeler", *Tarhan Armağanı M Taner Tarhan'a Sunulan Makaleler/Essays in Honour of M Taner Tarhan*. (Ed. Oğuz Tekin, Mustafa H. Sayar ve Erkan Konyar), İstanbul: Ege Yayınları, s. 37-53.
- Ayaz, G. (2006). *Van/Altintepe Urartu Nekropolü Takıları*. (Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Van.
- Aydın, N. (1991). "Güzelhisar Urartu Kitabesi", *Belleten* 213. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 323.
- Ayman, İ. (2010). "Tuşpa-Van Kalesi Höyüğü Yeni Dönem Kazıları", *Toplumsal Tarih Dergisi* 204. s. 90-93.
- (2013). *Urartu Krallığı'nın Yayılım Alanı İçerisinde Yer Alan Yerleşim Tipleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Aytaç, İ. (2019). "Harput İç Kale Kazıları 2018 Yılı Çalışmaları" 41. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (17-21 Haziran Diyarbakır 2019), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 553-572.
- Bakır, T. ve Çilingiroğlu, A., (1981). "Kaleköy Kazısı 1979 Sonuçları", *II. Kazı Sonuçları Toplantısı*. (11-15 Şubat Ankara 1980), s. 65-67.
- (1982). "Kaleköy 1981 Kazı Sonuçları Raporu", s. 165-168.
- (1987a). "Kaleköy Kazısı, 1979" *Aşağı Fırat Projesi 1978-79 Çalışmaları*. Ankara: ODTÜ Aşağı Fırat Projesi Yayınları, s. . 161-167.
- (1987b). "Kaleköy Kazısı, 1978" *Aşağı Fırat Projesi 1978-79 Çalışmaları*. Ankara: ODTÜ Aşağı Fırat Projesi Yayınları, s.. 153-155.
- Balkan, K. (1960). "Patnos Yakınında Aznavurtepe'de Bulunan Urartu Tapınağı ve Kitabeleri", *Anatolia V*. s. 137-158.
- (1964). "Patnos'ta Keşfedilen Urartu Tapınağı ve Urar-

- tu Sarayı”, *Atatürk Konferansları I.* s. 235-243.
- Barnett, R. D. (1950). “The Excavation of the British Museum at Toprakkale near Van”, *Iraq* 12. s. 1-43.
- (1954). “The Excavations of The British Museum at Toprakkale, Near Van-Addenda”, *Iraq* 16. s. 3-22.
- Barnett, R.D. (1963). “The Urartian Cemetery at Igdyr”, *AnSt* 13, 163-178.
- (1972). “More Addenda from Toprakkale”, *Anatolian Studies* 22. s. 163-178.
- Barnett, R. D. ve Gökce, N. (1953). “The Find of Urartian Bronzes at Altın Tepe, Near Erzincan”, *Anatolian Studies* III. s. 121-129.
- Başgelen, N. (1986). “Doğu Anadolu’dan Demir Çağına Ait Bazı Yeni Bulgular-I”, *Arkeoloji ve Sanat* 28-31. s.15-18.
- (1986a). “Doğu Anadolu’dan Demir Çağına Ait Bazı Yeni Bulgular II Kaya Mezarları”, *Arkeoloji ve Sanat* 32/33. s. 25-29.
- (1986b). “Palu Kaya Mezarları Üzerine Notlar”, *Arkeoloji ve Sanat* 34/35. s. 25.
- (1989). “Umudum Tepe Kaya Mezarı”, *Arkeoloji ve Sanat Dergisi* 32. s. 42-45.
- (1987). “Erzurum ve Pasinler Çevresinde Yeni Bulgular”, *Arkeoloji ve Sanat* 38/39. s. 16-19.
- Başgelen, N. ve Özırat, A. (1996). “Erzurum’da Bir Demir Çağ Merkezi: Toprakkale”, *Anadolu Araştırmaları XIV.* s. 143-159.
- Baştürk, M. B. (2012). “The Eastern Sector at the Fortress of Ayanis: Architecture and Texture in the Pillared Hall”, *Anatolia Iron Ages 7: The Proceedings of the Seventh Anatolian Iron Ages Colloquium Held at Edirne, (19-24 April 2010)*, (Ed. A. Çilingiroğlu, A. Sagona), *Ancient Near Eastern Studies Supplement* 39. s. 1-22.
- (2018). “Urartian Fortification Walls: The Ayanis Case”, *Urartians: A Civilization in the Eastern Anatolia*, The Proceedings of the 1. International Symposium Held at 13-15 October (Ed. A. Çilingiroğlu, K. Köroğlu, Z. Çulha ve G. Öncü), İstanbul s. 125-136.
- Batmaz, A. ve Uhri, A. (2008). “Urartu Kültüründe Balık Betimlemesi ve Ayanis Kalesi’nden Tunç Bir Balık Figürünü Üzerine Düşünceler”, *Arkeoloji Dergisi I*, Ege Üniversitesi Yayınları, s. 65-81.
- Batmaz, A. (2012). “Ayanis Kalesi’nden Hayat Ağacı İnancına İlişkin Yeni Bulgular”, *Arkeoloji ve Sanat* 141. s. 39,50.
- Belck, W. ve Lehmann, C. F. (1892a). “Inuspas Sohn d es Menuas”, *ZA* 7. s. 255-267.
- (1892b). “Über neuerliche aufgefundenen Keilinschriften in russisch und türkisch Armenien”, *ZE* 24. s. 122-52.
- (1892c). “Mitteilungen über weitere Ergebnisse ihrer Studien an den neugefundenen armenischen Keilinschriften”, *VBGAEU* 24. s. 477-488.
- (1893). “Über die Kelishin-Stelen”, *VBGAEU* 25. s. 389-400.
- (1894). “Ein neuen Herrischer von Chaldia, 1. Rusas Sohn des Argistis, und Rusas Sohn des Erimenas in ihren inschriften”, “Ein neuer Herrscher von Chaldia, 2. Rusas II Sohn Argistis II”, *ZA* 9. s. 82-99,339-360.
- (1896). “Eine neue Ausgabe der auf russischen Gebiet gefundenen chaldischen Keilinschriften”, *VBGAEU* 28. s. 586-589.
- (1898). “Armenische Expedition”, “Entdeckungen in Armenien”, *VBGAEU* 30. s. 414-416; 522-527; 568-592.
- (1899a). “Forschungsreise unsere armenischen Expedition Belck-Lehmann”, “Armenische Expedition”, “Die armenische Expedition Belck-Lehmann”, *VBGAEU* 31. s. 411-420; 487-489; 579-614.
- (1899b). “Bericht über eine Forschungsreise durch Armenien”, *Sitzungsberichte der Königlich Preussischen Akademie der der Wissenschaft.* s. 116-120.
- (1899c). “Zweiter vorbericht über eine Forschungsreise in Armenien”, *Sitzungsberichte der Königlich Preussischen Akademie der Wissenschaft.* s. 745-749.
- (1900a). “Bericht über die armenische Forschungsreise der H. Hrn. W. Belck und C. F. Lehmann”, *VBGAEU* 32.s. 29-66; 430-439.
- (1900b). “Bericht über die Ergebnisse der von Dr. W. Belck und Dr. C. F. Lehmann 1898/99 ausgeführten Forschungsreise in Armenien”, *Sitzungsberichte der Königlich Preussischen Akademie der Wissenschaft.* s. 619-639.
- Belck, W. (1901a). *Beitrage zur Alten Geographie und Geschichte Vorderasiens.* Leipzig
- Belck, W. (1901b), “Forschungsreise in Klein-Asien”, *VBGAEU*, S 33, s. 452-522.
- Belli, O. (1982). “Alniunu Kenti Taş Atölyesinin Keşfi / Die Entdeckung der Stadt Alniunu und Ihres Steinateliers”, *Anadolu Araştırmaları* 8. s. 115-150.
- (1984). “Van Ovası’nda Yeni Urartu Merkezleri”, 2. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara, s. 163-168.
- (1985). “Doğu Anadolu Bölgesi’nde Antik Demir Metalürjisinin Araştırılması”, *III. Araştırma Sonuçları Toplantısı ve Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü*, Ankara: s. 365-378.
- (1987). “Iron Metallurgy in the Eastern Anatolian Region in the Iron Age”, *Anatolian Iron Age I.* (Ed. A. Çilingiroğlu), İzmir, 89-107.
- (1988). “Van Bölgesinde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması”, 6. *Araştırma Sonuçları Toplantısı.* (23-27 Mayıs Ankara 1988), s. 313-333.
- (1989). Urartu Kalelerindeki Anıtsal Kaya İşaretleri”, *Anadolu Araştırmaları. (11)*, s. 65-121.
- (1990a). “Van Bölgesinde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması”, *VII. Araştırma Sonuçları Toplantısı.* (18-23 Mayıs Ankara 1989), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 311-323.
- (1991b). “Van Bölgesi’nde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması, 1989”, 8. *Araştırma Sonuçları Toplantısı.* (28 Mayıs-1 Haziran Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 111-135.
- (1991c). “Inscribed Metal Objects”, R. Merhav (ed.), *Urartu a Metalworking Centre in the First Millenium BCE.* Yerusaleim, s. 44-49.
- (1991d). “Ore Deposits and Mining in Eastern Anatolia in the Urartian Period: Silver, Copper and Iron”, *Urartu, A Metalworking Center in the First Millenium B.C.E.* (Ed. R. Merhav), Jerusalem, s. 16,41.

- (1992a). "Van-Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı/Die ausgrabungen an der urartäischen festung Anzaf bei Van", *Arkeoloji ve Sanat* 54-55. s. 13,30.
- (1992b). "Van Bölgesi'nde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması, 1990", 9. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (27-31 Mayıs Çanakkale 1991), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 479,504.
- (1993a). "1991 Yılı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı", 14. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (25-29 Mayıs Ankara 1992), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 441,468.
- (1993b). "Aşağı ve Yukarı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı 1992", 15. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (24-28 Mayıs 1993 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 417,444.
- (1994a). "Van Bölgesi'nde Urartu Baraj Sulama Sisteminin Araştırılması, 1991", 10. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (25-29 Mayıs Ankara 1992), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi s. 297,311.
- (1994b). "Urartian Dams and Artificial Lakes Recently Discovered in Eastern Anatolia", *Tell Aviv* 21. s. 77,116.
- (1994c). "Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması, 1993", XII *Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (30 Mayıs-3 Haziran 1994 Ankara), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 353,385.
- (1995a). "Aşağı ve Yukarı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı 1993", 16. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (30 Mayıs-3 Haziran 1994 Ankara), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 287,312.
- (1996). "1995 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması", 14. *Araştırma Sonuçları Toplantısı II*. (27-31 Mayıs 1996 Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi s. 139,169.
- (1997a). "Doğu Anadolu Bölgesi'nde Keşfedilen Urartu Barajlarına Toplu Bir Bakış", *Belleten Cilt 60 Sayı 229*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 638-751.
- (1997b). "Aşağı ve Yukarı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı 1995", 18. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (27-31 Mayıs 1996 Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 379-409.
- (1998a). "1996 Yılı Aşağı ve Yukarı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı", 19. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi s. 543-596.
- (1998b). "Anzaf Kaleleri ve Urartu Tanrıları", İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- (1998c). "1996 Yılı Doğu Anadolu Bölgesi'nde Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması", 15. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi s. 163-198.
- (1999a). "1997 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması", 2. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (16-20 Nisan 1984 İzmir), s. 267-293.
- (1999b). "1997 Yılı Aşağı ve Yukarı Anzaf Kaleleri Kazısı", 20. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (25-29 Mayıs 1998 Tarsus), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 507-525.
- (1999c). *The Anzaf Fortresses and the Gods of Urartu*, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- (2000a). "Excavations at Toprakkale (Rusahinili), Second Capital of the Urartian Kingdom", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi 1932-2000*. (Ed. O. Belli), İstanbul: Başak Matbaacılık, s. 184-189.
- (2000b). "Çavuştepe (Sardurihinili) Kazıları", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi. 1932-2000*. (Ed. O. Belli), İstanbul: Başak Matbaacılık, s. 210-217.
- (2000c). "Urartu Krallığı Döneminde Van Bölgesi'nde İşletilen Taş Ocakları ve Atölyeleri", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi. (1932-1999)*. (Ed. O. Belli), İstanbul: Başak Matbaacılık, s. 415-422.
- (2000d). "Eskiçağ Dünyası'nın En Büyük Madenci Krallığı: Urartular", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi (1932-1999)*. (Ed. O. Belli), İstanbul: Başak Matbaacılık s. 371-379.
- (2000e), "Dünya'nın En Büyük Hidrolik Uygarlığı: Urartular", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi*, Ankara, s. 394-402.
- (2001). "1999 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj, Gölet ve Sulama Kanallarının Araştırılması", 2. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (16/20 Nisan 1984 İzmir), s. 205-219.
- (2002a). "2000 Yılı Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı", 23. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (28 Mayıs-1 Haziran 2001 Ankara) Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 265-273.
- (2002b). "2000 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu, Baraj, Gölet ve Sulama Kanallarının Araştırılması", 19. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (28 Mayıs-1 Haziran 2001), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 239-257.
- (2003a). "2001 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj, Gölet ve Sulama Kanallarının Araştırılması", 20. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (27-31 Mayıs 2002 Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 159-171.
- (2003b). "2001 Yılı Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı", 24. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (29 Mayıs-2 Haziran 2006 Çanakkale), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 385-392.
- (2004). "An Early Iron Age and Urartian Fortress in the Van Region: Aliler", *Studi Micenei ed Egeo Anatolici* 46/1. s. 5-14.
- (2005a) "Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı-2004", *Haberler* 20. s. 38-39.
- (2006a). "Yukarı Anzaf Urartu Kalesi Kazısı-2005", *Haberler* 21. s. 31-32.
- (2006b). "2004 Yılı Aşağı ve Yukarı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı", 27. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (30 Mayıs-3 Haziran 2005 Antalya), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 151-164.
- (2006c). Van/Yoncatepe Sarayı'nda Bulunan Çekiç Başlı Demir Savaş Baltaları", *Anadolu Arkeolojisine Katkılar* 65. *Yaşında Abdullah Yaşlayı'ya Sunulan Yazılar*. (Ed. T. Takaoğlu), İstanbul: Hitit Color, s. 42-62.
- (2007). Urartu Krallığı Dönemi'nde Van Gölü'nün Güneyinde Demir Madenciliğinin Gelişimi", II. *Van Gölü Havzası Sempozyumu*. (04-07 Eylül 2006 Bitlis), (Ed. O.

- Belli, Bitlis: Bitlis Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayımı, s. 29-44.
- (2008a). "2006 Yılı Yukarı Anzaf Urartu Kalesi Kazısı", 29. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (28 Mayıs-1 Haziran 2007 Kocaeli), Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 171-193.
- (2008b). "Van Gölü'nün Güneydoğusunda Keşfedilen Urartu Sulama Tesislerine Toplu Bir Bakış", *III. Uluslararası Van Gölü Havzası Sempozyumu/The Third International Symposium of Van Lake Region*. (Ed. O. Belli), Hakkari: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Yayınları, s. 140-178.
- (2008c). "2007 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj, Gölet ve Sulama Kanallarının Araştırılması" AST 26/1: 307-312.
- (2009). "Yukarı Anzaf Urartu Kalesi'nde Bulunan Resim ve Çivi Yazılı Bronz Ağırlık", *Altan Çilingiroğlu'na Armağan Yukarı Deniz'in Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat/Studies in Honour of Altan Çilingiroğlu A Life Dedicated to Urartu on the Shores of the Upper Sea*. (Ed. H. Sağlamtimur vd.), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, s. 753.
- (2011a). "Yoncatepe Kalesi ve Mezarlığı", *Arkeo Atlas, Tarih Öncesinden Demir Çağı'na Anadolu'nun Arkeoloji Atlası 1*. (Ed. N. Karul), İstanbul s. 440-441.
- (2011b). "2009 Yılı Van-Yoncatepe Sarayı, Nekropolü ve Aşağı Kenti Kazıları", 32. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (24-28 Mayıs 2010 İstanbul), Ankara: Allame Tanıtım ve Matbaacılık, s. 446-472.
- Belli, O. ve Beril, A. (1991/92). "Aşağı ve Yukarı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı" *Arkeoloji ve Sanat Dergisi* 58. s. 2,32.
- Belli, O. ve Ceylan, A. (2000). "1998 Yılı Anzaf Kaleleri Kazısı ve Onarım Çalışmaları", 21. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (24-28 Mayıs 1999 Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 449-472.
- (2001). "1999 Yılı Anzaf Kaleleri Kazısı ve Onarım Çalışmaları", 22. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (22-26 Mayıs 2000 İzmir) Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi s. 385-399.
- (2002a). "2000 Yılı Anzaf Kaleleri Kazısı ve Onarım Çalışmaları", 23. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (28 Mayıs-1 Haziran 2001 Ankara) Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 275-286.
- (2002b). "Kuzeydoğu Anadolu'da bir Tunç Çağı Kalesi: Yoğunhasan-A Bronze Age and Urartian Fortress in the Northeast Yoğunhasan," *TÜBA-AR* 5. s. 121-144.
- (2004). "2002 Yılı Aşağı ve Yukarı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı", 25. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (28 Mayıs-1 Haziran 2007 Çanakkale), Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 29-40.
- (2005). "2003 Yılı Yukarı ve Aşağı Anzaf Urartu Kaleleri Kazısı", 26. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (24-28 Mayıs 2004 Konya), Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 175-188.
- Belli, O. ve Dinçol, A. M., (1982) "Hazine Piri Kapısı ve Aşağı Zivistan Taş Ocakları / Die Inschrift von Hazine Piri Kapısı und die Steinebrüche un der Burg von Nieder Zivistan", *AnAr* 8. s. 167-190.
- Belli, O. ve Kavaklı, E. (2000a). "1998 Yılı Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı", 21. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (24/28 Mayıs Ankara 1999), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 435-448.
- (2000b). 1999 Yılı Van-Yonca Tepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı. *Kazı Sonuçları Toplantısı, 1, 22*, s.369-384.
- (2001). "1999 Yılı Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı", 22. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (22-26 Mayıs 2000 İzmir) Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 369-385.
- Belli, O. ve Konuralp, İ. Z., (2006). "The Earliest Wooden Stick of Anatolia and the World has been Found in Van-Yoncatepe Palace/Anadolu ve Dünyanın En Eski Ağaç Bastonu Van-Yoncatepe Sarayında Bulundu", *I. Van Havzası Sempozyumu*. (Ed. O. Belli), Van: Van Valiliği Yayınları, s. 101-111.
- Belli, O. ve Konyar, E. (2000). "Excavations of Van-Yoncatepe Fortress and Necropolis (1997-1999)", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi. 1932-2000*. (Ed. O. Belli), İstanbul: Başak Matbaacılık, s. 150-156.
- (2001) "Excavation Van-Yoncatepe Fortress and Necropolis", *Tel Aviv* 28. s. 169-212.
- (2003). "Ernis-Evditepe: The largest early iron age necropolis in Eastern Anatolia", *Tel Aviv*, 30(2), 167-203.
- Belli, O. ve Tozkoparan, A. M. (2004). "2002 Yılı Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı", 25. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (28 Mayıs-1 Haziran 2007 Çanakkale), Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 351-364.
- (2005). "2003 Yılı Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı", 26. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (24-28 Mayıs 2004 Konya), Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 189-202.
- (2006a). "2004 Yılı Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı", 27. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (30 Mayıs-3 Haziran 2005 Antalya), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 165-182.
- (2006b). "Van-Yoncatepe Kalesi ve Nekropolü Kazısı-2005", *Haberler* 22, s. 39-40.
- (2007). "2005 Yılı Van-Yoncatepe Sarayı ve Nekropolü Kazısı", 28. *Kazı Sonuçları Toplantısı, 1*, s.429-455.
- Belli, O., Avcı, C., Konuralp, İ. Z. ve Ayman, İ., (2005). "İğdir Ovasında Urartu ve Erken Demir Çağı Kaleleri ile Nekropollerinin Araştırılması", 60. *Yaşında Sinan Genim'e Armağan: Makaleler*. (Ed. Belma Barış Kurtel), İstanbul: Ege Yayınları, s. 173-195.
- Benedict, W. C. (1961). "The Urartian-Assyrian Inscription of Kelishin", *Journal of the American Oriental Society* 81. s. 359-385.
- (1965). "Two Urartian Inscriptions from Azerbaijan", *Journal of Cuneiform Studies* 19. s. 35-40.
- Beran, T. (1957). "Zur Inschrift Sardurs 111 bei Izoli", *Istanbul Mitteilungen* 7. s. 133-145.
- Berghe, L., Meyer, L., (Ed.), *Urartu-Een vergeten Cultuur uit het Bergland Armenie*, Ghent.
- Biber, H. (2013). "Muş-Bulanık'ta Demirçay Merkezleri", *Tarhan Armağanı M Taner Tarhan'a Sunulan Yazılar/ Essays in Honour of M Taner Tarhan*. (Ed. O, Tekin, M. H. Sayar ve E. Konyar), İstanbul: Ege Yayınları, s. 79- 101.
- (2018). 2009-2014 Muş İli Arkeolojik Yüzey Araştırmaları. İstanbul: Hiperlink Yayınları.
- Biber, H., Çavuşoğlu, R. (2008). "Van Kalecik Urartu Nekro-

- polü ve Dikilitaşlar Kazı Çalışmaları 2007”, *Haberler* 26. s. 31-32.
- Biber, H., Çavuşoğlu, R. (2011). “Muş İli ve İlçeleri 2009 Yılı Arkeolojik Yüze Araştırması (Demir Çağları)”, 28. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 2. (24-28 Mayıs 2010 İstanbul), Ankara: Allame Tanıtım ve Matbaacılık, s. 201-224.
- (2013). “2011 Yılı Muş-Malazgirt Arkeolojik Yüze Araştırması”, 30. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 2. (28 Mayıs-1 Haziran 2012 Çorum), Çorum: Pegasus Görsel İletişim, s. 303-320.
- Biber, H., Çavuşoğlu, R. ve Erdoğan, S. (2012). “Muş İli ve İlçeleri Arkeolojik Yüze Araştırması (Demir Çağları) 2010 Yılı Araştırmaları: Bulanık-Malazgirt”, 29. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 3. (23/28 Mayıs 2011 Malatya), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 373-401.
- Bilgi, Ö. (1980). “Köşkerbaba Kazıları 1979”, II. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (11-15 Şubat 1980 İzmir), s. 113-119.
- (1982). “Köşkerbaba Höyük 1981 Yılı Çalışmaları”, IV. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (8-12 Şubat 1982 Ankara), s. 89-95.
- (1983). “Köşkerbaba Höyük 1981 Yılı Kazıları”, IV. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (8-12 Şubat 1982 Ankara), s. 49-55.
- (1984). “1983 Dönemi Malatya-Köşkerbaba Höyük Kurtarma Kazıları”, VI. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (16-20 Nisan 1984 İzmir), s. 49-55.
- (1986). “Fırat Nehri Kenarında Bir Urartu Yerleşmesi”, IX. *Türk Tarih Kongresi I*. Ankara: s. 317-318.
- (1987). “Köşkerbaba Höyük Kazısı 1980 Yılı Sonuçları”, *Aşağı Fırat Projesi 1978-1979 Çalışmaları*. Ankara: ODTÜ Aşağı Fırat Projesi Yayınları, s. 83-86; 112-127.
- (2000). “Köşkerbaba Kazıları”, *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi*. (Ed. O. Belli), Ankara: Başak Matbaacılık, s. 133-139.
- Bilgiç, E., Ögün, B. (1964). “1964 Adilcevaz Kef Kalesi Kazıları”, *Anadolu VIII*. s. 65-92.
- (1965). “Second Season of Excavations of at Kef Kalesi of Adilcevaz”, *Anatolia* 9. s. 11-20.
- (1966). “1964 Adilcevaz Kef Kalesi Kazıları/Excavations at Kef Kalesi of Adilcevaz, 1964”, *Anatolia (Anadolu) VIII*. s. 65-124.
- (1967). “1967 Adilcevaz Kef Kalesi Kazıları”, *Türk Arkeoloji Dergisi XVI/1*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 45-49.
- (1974). “Adilcevaz Kef Kalesi Kazıları 1972”, *Türk Arkeoloji Dergisi XXI/1*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s.31-35.
- Bittel, K. Houwink., P.H., Cate, J. ve Reiner, E., (Ed.) (1994). *Anatolian Studies Presented to Hans Gustav Gutterbock on the occasion of his 65th birthday*. İstanbul.
- Bingöl, A., Ceylan, A., Topaloğlu, Y. ve Günaşdı, Y. (2010). “2008 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüze Araştırmaları”, 27. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 2. (25-29 Mayıs 2009 Denizli), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 375-399.
- Boysal Y. (1961). “Aznavur’da Defineçilerin Meydana Çıkarıldığı Urartu Eserleri”, *Belleten XXV/97-100*. s.199-210.
- (1967). “Toprakkale’de Yeni Yapılan Kazılarda Ele Geçen Bir Urartu Kalkanı”, 6. *Türk Tarih Kongresi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 71-77.
- Böhmer, R. M. (1979). “Zur Stele von Topzawa”, *Baghiader Mitteilungen* 10. s. 50-52.
- Brosset, M. F. ve Kunik, A. (1863a). “Notice sur deux inscriptions cuneiformes, decouvertes par M Kastner dans l’Armenie Russe”, *Bulletin de l’Academie imperiale des science de St. Petersbourg* 3 (7). s. 428-435.
- (1863b). “Notice sur deux inscriptions cuneiformes, decouvertes par M Kastner dans l’Armenie Russe”, *Melanges Asiatiques* 3. s. 670-680.
- Burney, C. A. (1957). “Urartian Fortresses and Towns in the Van Region”, *Anatolian Studies VII*. s. 37-53.
- Burney, C. A. (1958). “Eastern Anatolia in the Chalcolithic and Early Bronze Age”, *Anatolian Studies*, 8, 157-209.
- (1966). “A First Season of Excavations on the Urartian Citadel of Kayalıdere”, *Anatolian Studies XVI*. s. 55-111.
- Burney, C. A. ve Lawson, G. R. J. (1960), “Measured Plans of Urartian Fortresses”, *Anatolian Studies* 10. s. 177-196.
- Calmeyer, P. (1991a). “Utilitarian and Votive Armour: Helmets and Quivers”, (Ed. R. Merhav), *Urartu, A Metalworking Center in the First Millenium B.C.E*. Tel Aviv: The Israel Museum, s. 123-132.
- (1991b). “Some Remarks on Iconography”, (Ed. R. Merhav), *Urartu, A Metalworking Center in the First Millenium B.C.E*. Tel Aviv: The Israel Museum, s. 311-319.
- Carruba, O. (Ed.). (1979). *Studia Mediterranea P. Meriggi dedicata*, Pavia.
- Ceylan, A. (2005). “2003 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüze Araştırmaları”, 22. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 2. (24-28 Mayıs 2004 Konya), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösimm Basımevi, s. 189-225.
- (2007). “2005 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüze Araştırmaları”, 24. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 1. (29 Mayıs-2 Haziran 2006 Çanakkale), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösimm Basımevi, s. 163-183.
- (2008). *Doğu Anadolu Araştırmaları Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır (1998-2008)*, Erzurum: Güneş Vakfı Yayınları.
- Ceylan, A. ve Günaşdı, Y. (2017) “Erzurum ve çevresindeki Urartu yazıtlarının tarihi açıdan değerlendirilmesi”, *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 4(13), s. 313-350.
- (2015). *Doğu Anadolu Araştırmaları*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Ceylan, A. ve Günaşdı, Y. (2017) “Erzurum ve çevresindeki Urartu yazıtlarının tarihi açıdan değerlendirilmesi”, *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 4(13), s. 313-350.
- (2017). “Yeni Bulgular Işığında Kuzeydoğu Anadolu’da Diauehi Krallığı Ve Urartular”, *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (20), 517-568.
- Ceylan, A., Bingöl, A. ve Topaloğlu, Y. (2008). “2006 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüze Araştırmaları”, 25. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 3. (28 Mayıs-1 Haziran 2007 Çanakkale), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösimm Basımevi, s. 129-149.
- (2009). “2007 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüze Araştırması”, 26. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 2. (26-30 Mayıs 2008 Ankara), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel

- Müdürlüğü Yayınları, s. 133-151.
- Ceylan, A., Akçelik, S. S. (2021). Yüzey Araştırmalar Işığında Erzurum Pasinler İlçesinde Tespit Edilen Obsidyen Merkezleri ve Atölyeleri. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10 (3), 1964-1988.
- Ceylan, N., Günaşdı, Y., Üngör, İ., Özgül, O., Topaloğlu, Y., Bingöl, A. ve Ceylan, A. (2014). "2013 Yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yüzey Araştırmaları", 32. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (2-6 Haziran 2014 Gaziantep), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 71-93.
- Ceylan, A., Kalamış, G. (2019). "Sürmeli Çukuru'nda önemli bir merkez; Suveren Kalesi ve yerleşmeleri", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, s. 619-634.
- Ceylan, A., Üngör, İ. (2018). *Eskiçağ'da Erzincan Kaleleri*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Charlesworth, M. (1980). "Three Urartian Tombs at Palu in Turkey", *AMI XIII*. s. 91-97.
- Çavuşoğlu, R. (2003). "Rock-Cut Tombs and an Open-Air Shrine at Madavank, Eastern Turkey", *Ancient Near Eastern Studies XL*. s. 135-159.
- (2006). "Zernaki Tepe'den Urartu Kaya Mezarları", *Anadolu Arkeolojisine Katkılar. 65 Yaşında Abdullah Yayıncılığı'ya Sunulan Yazılar*. (Ed. T. Takaoğlu), İstanbul: Hitit Color, s. 89-97.
- (2011). "Eski Erciş-Çelebibağ Höyüğü Tunç ve Demir Çağı Tabakaları Üzerine Bir Değerlendirme", *Höyük Sayı 3*. s. 1-14.
- (2020). "Urartu Takıları", *Urartu: Doğu'da Değişim*. (Ed. K. Köroğlu ve E. Konyar), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 182-196.
- Çavuşoğlu, R., Biber, H. (2005a). "Van/Kalecik Urartu Gözlem Alanı ve Nekropolü", *Arkeoloji ve Sanat 120*. s. 17-28.
- (2005b). "Van-Kalecik Nekropolü Kazısı, 2004", *Haberler 19*. s. 1-36.
- (2006). "Van-Kalecik Nekropolü Kazı Çalışmaları, 2005", *Haberler 22*. s. 1-31.
- (2007). "Van-Kalecik Urartu Nekropolü Kazı Çalışmaları, 2006", *Haberler 24*. s. 1-44.
- (2008a). "Van-Kalecik Urartu Nekropolü ve Dikilitaşlar Kazı Çalışmaları, 2007", *Haberler 26*. s. 1-36.
- (2008b). "Van-Kalecik Nekropolü Üzerine Bir Değerlendirme", *Aykut Çınaroğlu'na Armağan/Studies in Honour of Aykut Çınaroğlu*. (Ed. D. Çelik) Ankara: Ekin Basım Yayım, s. 189-212.
- (2012). "A Mysterious Archaeological Site in the Vicinity of the Urartian Capital Tuşpa: Van/Kalecik", *Archäologische Mitteilungen aus Iran und Turan 44*. s. 329-341.
- Çavuşoğlu, R., Biber, H. ve Başar, F. (2009). "2004-2007 Yılları Van-Kalecik Kazıları", 30. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (26-30 Mayıs 2008 Ankara), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 269-290.
- Çavuşoğlu, R., Işık, K., Salvini, M (2010). "New Urartian Inscriptions From East Turkey", *Orientalia 79*, 36-56.
- Çavuşoğlu, R., Biber, H. (2012) "A Mysterious Archaeological Site in the Vicinity of the Urartian Capital Tuşpa: Van/Kalecik" *Archäologische Mitteilungen Aus Iran und Turan*, 44, Berlin, s.329-342.
- Çavuşoğlu, R., Gökçe, B. (2015). "Çavuştepe Kalesi-2014", *Haberler 39*. s. 31-34.
- Çavuşoğlu, R., Biber, H., Kılıç, S. ve Yılmaz, H. (2019). «Van Çavuştepe Kalesi ve Urartu Nekropollerini 2017 Çalışmaları», 40. *Kazı Çalışmaları Toplantısı Cilt 3*. (7-11 Mayıs 2018 Çanakkale), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 275-296.
- Çavuşoğlu, R., Biber, H., Yılmaz, H., Kılıç, S., Coşkun, İ. ve Haydaroğlu, C. (2019). "Van Çavuştepe Kalesi Ve Urartu Nekropolü 2018 Yılı Çalışmaları". 41. *Kazı Sonuçları Toplantısı 4. Cilt*. (17-21 Haziran Diyarbakır), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 17-30.
- Çavuşoğlu, R., Biber, H., Kılıç, S. ve Yılmaz, H. (2017). "Van Çavuştepe Kalesi 2015-2016 Yılı Çalışmaları", 39 *Kazı Sonuçları Toplantısı Cilt 3*. (22-26 Mayıs 2017 Bursa) Bursa: Star Matbaacılık, s. 187-206.
- Çavuşoğlu, R. ve Salvini, M. (2003). "The Urartian Rock Inscription of Damla Köy (Erciş)", *Studi Micenei Ed Egeo-Anatolici XLV/2*. Roma: s. 185-190.
- Çavuşoğlu, R., Sürün, Y., ve Özgüner, E. (2019). "Urartu Krallığı'nın Van Gölü'ndeki Ulaşım ve Taşımacılık Faaliyetleri", *Tarihi ve Kültürel Yönleriyle Bitlis (1. Cilt)*. Ankara: Kalkan Matbaacılık, s. 31-48.
- Çavuşoğlu, R., Gökçe, B. ve Uslu, E. (2016). "Van/Çavuştepe Kalesi'nde Arkeoloji Kazılar: 2104 Yılı", 37. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1. Cilt*. (11-15 Mayıs 2015 Erzurum), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s.357-379.
- Çetin, Y. (2013). *Ağrı Kültür ve Doğa Varlıkları Envanteri*. Ağrı: Ağrı Valiliği Kültür Yayınları. Doğu Ofset, (Basım sayısı 1).
- Çevik, N. (1997). "Urartu Kaya Mezarlarında Ölü Kültüne İlişkin Mimari Elemanlar", *Türk Arkeoloji Dergisi XXXI*. Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 419-437.
- (2000). *Urartu Kaya Mezarları ve Ölü Gömme Gelenekleri*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Çevik, Ö. (2008). "Ayanis (Van) Urartu Kalesi'ndeki Keramik Atık Alanları", *Muhibbe Darga Armağanı*. (Ed. T. Tarhan, A. Tibet ve E. Konyar), İstanbul: Sadberk Hanım Müzesi Yayınları, s. 173-186.
- Çilingiroğlu, A. (1982). "Diauehi'de Bir Urartu Kalesi: Umudum Tepe (Kalortepe)/An Urartian Fortress In Diauehi: Umudum Tepe (Kalortepe)", *Anadolu Araştırmaları VIII*. (26-30 Mayıs 1986 Ankara), s. 191-198.
- (1986). "Van Bölgesi ve Ordu İli Yüzey Araştırması, 1985", *IV. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (8-12 Şubat 1982 Ankara), Ankara: Hacettepe Sosyal ve İdari Bilimler Döner Sermaye İşletmesi s. 311- 322.
- (1991a). "Van-Ayanis (Ağartı) Kalesi Kazıları" 12. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (28 Mayıs-1 Haziran 1990 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 201-207.
- (1991b). "Van Dilkaya Höyüğü Kazıları, 1989", 12. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (28 Mayıs-1 Haziran 1990 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 271-277.

- Çilingiroğlu, A. (1993). "Van-Dilkaya Kazıları: Kapanış", XIV. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*, Ankara.
- Çilingiroğlu, A. (1996). "Van-Ayanis Kalesi Kazıları 1993-1994", 17. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (29 Mayıs-2 Haziran 1995 Ankara), Ankara: s. 363-377.
- (1997). *Urartu Krallığı Tarihi ve Sanatı*. İzmir: Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı.
- Çilingiroğlu, A. ve Salvini, M. (1997). "The 1997 Excavation Campaign at the Urartian Fortress of Ayanis", *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici XXXIX/2*. Roma, s. 287-289.
- (1998). "Van-Ayanis Kalesi Kazıları, 1996", 19. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (Ankara-1998) Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 591-606.
- (1999). "Van-Ayanis Urartu Kalesi", 20. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (25-29 Mayıs 1998 Tarsus), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 527-540.
- (2000). "Ayanis Kalesi Kazıları 1998", 21. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (24-28 Mayıs 1999 Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 397-408.
- (2001a). "The Excavations of Ayanis Fortress in 2001 Season", *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici XLIII/2*. Roma, s. 275-279.
- (2001b). "1999-2000 Yılları Van Ayanis Urartu Kaleleri Kazısı", 23. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (28 Mayıs-1 Haziran 2001 Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 287-296.
- (2001c). "Temple Area", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Eiduru-kai, 1989-1998* (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma, s. 37-65.
- (2001d). "Storerooms", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Eiduru-kai, 1989-1998* (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma: s. 66-83.
- (2001a). "Historical Background of Ayanis", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Eiduru-kai, 1989-1998* (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma, s. 15-24.
- (2001b). "Military Architecture" *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Eiduru-kai, 1989-1998* (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma, s. 25-36.
- (2003). "Recent Excavations at the Urartian Fortress of Ayanis", *Archaeology in the Borderlands* (Ed. A. Smith ve K. S. Rubinson), Los Angeles: s. 197-212.
- (2004). "Van-Ayanis Kalesi 2002 Yılı Kazısı", 25. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (26-31 Mayıs 2003 Ankara), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 413-420.
- (2005a). "Bronze Arrowheads of Ayanis (Rusahinili Eiduru-kai): Indicate Ethnic Identity?", *Metal III, Der Anschnitt Zeitschrift für Kunst und Kultur im Bergbau, Beiheft 18*. Bochum: s. 63-66.
- (2005b). "Ayanis Haldi Tapınağı", *Arkeo Atlas 4*. s. 94-98.
- (2006a). "Ayanis Urartu Tapınağı'nın Mülkleri", *Anadolu Arkeolojisine Katkılar 65. Yaşında Abdullah Yayıllı'ya Sunulan Yazılar*. (Ed. Turan Takaoglu), İstanbul: Hitit Color, s. 77-79.
- (2006b). "Ayanis Kalesi'nde Bulunan Demir Bir Sada ve Bazı Görüşler", *Hayat Erkanal'a Armağan Kitabı Kültürlerin Yansıması*. (Ed. A. Erkanal), İstanbul: Homer Kitapevi, s. 237-241.
- (2006c). "An Urartian Fortress in Front of Mount Eiduru: Ayanis", *Aramazd I*. s. 135-142.
- (2007a). "Ayanis Tapınak Alanında Bir Ocak ve Bereketlilik Kültü ile İlişkisi", *Refik Duru'ya Armağan/Studies in Honour of Refik Duru*. (Ed. G. Umurtak, Ş. Dönmez ve A. Yurtsever), İstanbul: Ege Yayınları, s. 265-269.
- (2007b). "Urartu Kültürü ve Ayanis Kazıları". Türkiye Bilimler Akademisi, Akademi Forumu 52, Ankara.
- Çilingiroğlu, A. ve French, D., (Ed.) (1992). *Anatolian Iron Ages-The Proceedings of the Second Anatolian Iron Ages Colloquium Held at İzmir*. (4-8 May 1987), Ankara: British Institute at Ankara.
- Çilingiroğlu, A. ve Derin, Z., (1992) "Van, Dilkaya Kazısı 1990", 13. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (27-31 Mayıs 1991 Çanakkale), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 403-423.
- Çilingiroğlu, A. ve Derin, Z., (2000) "Ayanis Kalesi Kazıları 1998", 21. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 397-408.
- (1993a). "Van-Ayanis (Ağartı) Kalesi Kazıları, 1990-1991" 14. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (25-29 Mayıs 1992 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 431-440.
- (1993b). "Van-Dilkaya Höyüğü Kazıları Kapanış", 14. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (25-29 Mayıs 1992 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 469-493.
- (1994a). "Ayanis Kalesi Kazıları, 1992", 15. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (24-28 Mayıs 1993 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 445-456.
- (1994b). "Decorated Stone Vessels from the Urartian Fortress of Ayanis", *Tell Aviv 21/1*. s. 68-76.
- (1994c). "Excavations at the Fortress of Ayanis", *Anatolian Iron Age 3*, (Ed. A. Çilingiroğlu ve D. French), Ankara: s. 41-47.
- (1994d). *Urartu Tarihi*. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
- (1998). "Ayanis Kalesi Kazıları", 21. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*, Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s.591-606.
- Çilingiroğlu, A. ve Salvini, M. (1995). "Rusahinili in Front of Mount Eiduru: The Urartian Fortress of Ayanis", *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici 35*. Roma: s. 111-124.
- Çilingiroğlu, A. ve Salvini, M. (1995). «Rusahinili in front of Mount Eiduru» The Urartian Fortress of Ayanis (7th Century BC)», *SMFA 35*. s. 111-124. (aynı kaynak bir üstte var)
- Çilingiroğlu, A. ve Sağlamtimur, H. (1997). "Van-Ayanis Kalesi Kazıları, 1995", 18. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (27-31 Mayıs 1996 Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s.363-377.
- (1998). "Van-Ayanis Urartu Kalesi Kazıları 1997", 20. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*, s.1998, 527-540.
- Çilingiroğlu, A., Erdem, U. A. (2007). "Ayanis Kalesi Kazıları 2005", 28. *Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (29 Mayıs-2 Haziran 2006 Çanakkale), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 123-136.
- (2008a). "Ayanis Kalesi Depo Odaları ile İlgili Bazı Öneriler", *Muhibe Darga Armağanı*. (Ed. A. Tibet, E. Konyar, T. Tarhan ve A. Cobby), İstanbul: Sadberk Hanım Müzesi Yayınları, s. 187-196.

- (2008b). "Ayanis Kalesi'ndeki Evsel Mekânlar", *Doğudan Yükselen Işık: Arkeoloji Yazıları, Atatürk Üniversitesi 50. Yıl Kuruluş Yıldönümü Arkeoloji Bölümü Armağanı*. (Ed. B. Can ve M. Işıklı), İstanbul: Zero Yayınları, s. 37-43.
- (2010). "Ayanis Kalesi Kazıları, 2006-2008", 31. *Kazı Sonuçları Toplantısı 1*. (25-29 Mayıs 2009 Denizli), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 1-26.
- (2011a). "Ayanis: An Iron Age Site in the East", *The Oxford Handbook of Ancient Anatolia*. (Ed. S.R. Steadman ve G. McMahon), Oxford: s. 1058-1061.
- (2011b). "Ayanis Kalesi", *Urartu Doğu'da Değişim/Transformation in the East*. (Ed. K. Köroğlu ve E. Konyar), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 338-366.
- Çilingiroğlu, A., Işıklı, M. (2014). "2013 Yılı Ayanis Kalesi Koruma ve Onarım Çalışmaları", 36. *Kazı Sonuçları Toplantısı 3*. (2-6 Haziran 2014 Gaziantep), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 231-245.
- (2019). "Ayanis Göleti" *Rıfat Ergeç Armağanı*. (Ed.T. Demir, M. Ekici, M.Ş. Dinç ve Ç.M. Tarhan), Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları, s. 103-108.
- Çiner, R. (1965). "Altıntepe (Urartu) İskeletlerine Ait Kalıntıların Tetkiki", *Belleten XXIX/114*. S. 225-240.
- Dandamayev, M.A. ve Livints, V.A (Ed.) (1979). *Predneaziatskii Sbornik 3: Istoriyal fiolgiya stran drevnego vos-toka*, Moskova.
- Danık, E. (2001). "Vasgirt Kaya Mezarları Hakkında İlk Gözlemler", *İdol 9*. s. 12-16.
- Danık E. (2002), "Yukarı Fırat Bölgesi 2000 Yılı Arkeolojik Yüzeysel Araştırması", *AST XIX\1*, Ankara, 79-92.
- Danık E. (2006), "Yukarı Fırat Bölgesi 2004 Yılı Arkeolojik Yüzeysel Araştırması", *AST XXIII\1*, Ankara, 155-170.
- Darga, M. (1980). "Şemsiyetepe Kazıları", 2. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (11-14 Şubat 1980 Ankara), s. 27-30.
- (2000). "Aşağı Fırat Havzası Şemsiyetepe Kazıları 1978-1989", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi*. (Ed. O. Belli), Ankara: Başak Matbaacılık, s. 140-146.
- Delitzsch, F. (1912). "Assyrische Lesestücke". Leipzig: Gorgias Press.
- Derin, Z. (1993). *Demir Çağ'da Doğu Anadolu'da Ölü Gömme Gelenekleri*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi, İzmir.
- Derin, Z., Çilingiroğlu, A. (2001). "Armour and Weapons", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Egiduru-kai, 1989-1998*. (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma, s. 155-187.
- Derin, Z., Muscarella, O.W., (2001). "Iron and Bronze Arrows", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Egiduru-kai, 1989-1998*. (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma, s. 189-219.
- Diakonov, I.M. (1947). *Kratko sooşçeniye o daklada i polevih issledovaniya instuta istoriyi materialnoi Kulturi* (11), s. 14.
- (1948a). "Fragmenti klinopisnih tabletok iz raskopok 1946 g. na Karmir-blure", *EV* (2), s. 86-89.
- (1948b):, *VDI* (4): 146.
- (1951). "Zametki po urartskoy epigrafike", *EV* (4). s. 102-116
- (1952). "Zametki po urartskoy epigrafike", *EV* (6). s. 106-112
- (1963). *Urartskiy pisma i dokumenti*. Moskova-Leningrad.
- (1981). *Drevniy Vostok i merivaya kultura* (13. 13. Piotrovsky anma kitabı), Moskova.
- (1988a). "O nekotoryh napravleniyach v turetskom yazikoznanii i novyh urartskih tekst ah", *HA-DV* (5), Diakonov 1989 s. 133-180.
- (1988b). "Zhertvoprinoşeniye v Teişebaini (UKN 448)-Izobşçestvennoy istoriyi Urartu", *Kavkazsko-blijne vostochny sbornik* (8). Diakonov 1991 s. 55-68.
- (1989). "On Some New Trends in Urartu Philology and Some New Urartian Texts", *AMI Diakonov 1988-a* 22. s. 77-102.
- (1991). "Sacrifices in the City of Teişeba (UKN 448)-Lights on the social History of Urartu", *AMI* 24. Diakonov 1988- b s. 13-21.
- Dyakonov, I., Qashqai, M (1981). *Geographical Names according to Urartian Texts (Repertoire geographique des textes cuneiformes 9)*, Wiesbaden.
- Dinçol, A. (1978). *Urartaeische Inschriften Aus Çavuştepe-Sardurihinili . Anadolu* , (21) , 95-104 . Doi: 10.1501/Andl_0000000224
- Dinçol, A.-Kavaklı, E. (1978). *Van Bölgesinde Bulunmuş Yeni Urartu Yazıtları/Die neuen urartaischen inschriften aus der Umgebung von Van*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- (1979). "Karahan Köyünde Bulunan Dört Yeni Urartu Yazıtı/Neuere urartaische inschriften aus dem Dorfe Karahan", *AnAr* 7. s. 17-32.
- (1980). "Van Bölge Müzesinde Bulunan Yazıtlı bir Urartu Boncuğu/Ein beschrifteter urartaischer Steinkugel", *AnAr* 8. s. 231-234.
- Donbaz, V., Wilhelm, G. (1996). "Eine Stele des urartaischen Königs Minua für die Gottheit Şebitu", (Ed. D. I. Owen ve G. Wilhelm) *Studies on the Civilisation and Culture of Nuzi and the Hurrians VI- II*. Maryland, s. 269-272.
- Ebeling, E. (1930-31). "Rezensionen", *AfO* 6. s. 225-228.
- Edmonds, C.J. (1966). "Some Ancient Monuments on the Iraq-Persian Boundary", *Iraq* 28. s. 159-163.
- Eichler, S. (1984). *Götter, Genien und Mischwesen in der urartaischen Kunst* (AMI Erg. Bd.), Berlin.
- Elizabeth, C.S. ve Zimansky, P. (2001). "Survey and Soundings in the Outer Town of Ayanis 1996-1998", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Egiduru-kai, 1989-1998*. (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma, s. 355-377.
- Engibaryan, N.G., (1976) "K Interpretatsii odnogo otrivka Zvarknotskoy urartskoy nadpisi", *IFJ* (1). s. 234-236.
- Erdem, A. ve Batmaz, A. (2008). "Contributions of the Ayanis Fortress to Iron Age Chronology", *Ancient Near Eastern Studies* 45. s. 69-90.
- Erdem, A. ve Çilingiroğlu, A. (2010). "Domestic Architecture in the Urartian Fortress at Ayanis", *Proceedings of the 6th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East. May, 5th-10th 2008, Sapienza- Università di Roma, Vol. 2, Excavations, Surveys and Restorations: Reports on Recent Field Archaeology in the Near East*. (Ed. P. Matthiae, F. Pinnock, L. Nigro ve N. Marchetti), Weisbaden, s. 151-163.
- Erdogan, S. (2017). "Doğu Anadolu Bölgesi Tek Odalı Kaya

- Mezarları Kökeni, Gelişimi ve Mimari Tipolojisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Erkmen, M., Ceylan, A. (2003). "2001 Pasinler Kalesi Kazısı", 13. Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu. (22-26 Nisan 2002 Denizli), Ankara: Kültür Bakanlığı Döşüm Basımevi, s. 17-28.
- Erzen, A. (1960). "Van-Toprakkale Kazısı ve Bölgede Yapılan Araştırmalar", *Belleten* 24/96. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 716-718.
- (1961). "Toprakkale kazıları", *Belleten* 25/99. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 526-528.
- (1962a). "Toprakkale ve Çavuştepe Kazıları", *Belleten* 26/103. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 623-624.
- (1962b). "Untersuchungen in der urartaischen Stadt Toprakkale bei Van in den Jahren 1959-1961", *Archäologische Anzeiger*. s. 383-414
- (1963). "Çavuştepe ve Toprakkale Kazısı", *Belleten* 27/107. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 542.
- (1964a). "Toprakkale, Çavuştepe ve Ünseli (Ernis) Kazıları", *Belleten* 28/111. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 568-572.
- (1964b). "Van Bölgesi 1964 Çavuştepe Kazıları", *Türk Arkeoloji Dergisi* 12/2. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 98-101.
- (1965). "Van Bölgesi Kazıları", *Belleten* 29/116. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 554-556.
- (1966a). "Van Bölgesi Çavuştepe Kazısı", *Belleten* 30/116. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 502-508.
- (1966b). "Van Bölgesi Çavuştepe Kazısı", *Türk Arkeoloji Dergisi* 15/1. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 55-57.
- (1967a). "Van Bölgesi Çavuştepe Kazısı", *Belleten* 31/123. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 468-471.
- (1967b). "Çavuştepe, 1967", *Anatolian Studies* 17, s. 27-29.
- (1968a). "Van Bölgesi 1964 Çavuştepe 1968 Kazısı", *Türk Arkeoloji Dergisi* 17/2. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 77-90.
- (1968b). "Van Bölgesi Çavuştepe Kazısı", *Belleten* 32/127. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 412-418.
- (1969a). "Çavuştepe, Van", *Anatolian Studies* 19. s. 10.
- (1969b). "Van Bölgesi Çavuştepe 1968 Kazısı", *Belleten* 33/131. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 402-413.
- (1970a). "Çavuştepe 1969 Kazısı", *Belleten* XXXIV/135. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 495-503.
- (1970b). "Çavuştepe 1970 Kazısı", *Türk Arkeoloji Dergisi* 19/2. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 103-108.
- (1971). "Çavuştepe 1970 Kazısı", *Belleten* 35/138. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 334-340.
- (1972). "Çavuştepe Kazısı 1971 Yılı Çalışmaları", *Belleten* 36/143. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 426-430.
- (1973a). "Çavuştepe Kazısı", *Belleten* 37/147. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 438-441.
- (1973b). "Çavuştepe, 1971, 1972", *Anatolian Studies* 23. s. 27-32.
- (1974a). "Giyimli (Hırkanis) Kazısı 1972", *Türk Arkeoloji Dergisi* XXI-1. s. 14-20.
- (1974b). "Giyimli Bronz Definesi ve Giyimli Kazısı", *Belleten* 38. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 199-210.
- (1974c). "Van Kalesi Kazısı 1973 Çalışmaları", *Belleten* 38/151. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 549.
- (1974d). "Çavuştepe 1972 Kazısı", *Türk Arkeoloji Dergisi* 21/1. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 21-24.
- (1975a). "Çavuştepe, 1974", *Anatolian Studies* 25. s. 22-23.
- (1975b). "Çavuştepe Kazısı 1974 Yılı Çalışmaları", *Belleten* 39/155. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 558-561.
- (1975c). "Van Kalesi Kazısı 1974 Çalışmaları", *Belleten* 39/155. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 561-562.
- (1976a). "Çavuştepe, 1975", *Anatolian Studies* 26. s. 33-34.
- (1976b). "Van Kalesi Kazısı 1974 Çalışmaları", *Türk Arkeoloji Dergisi* 23/2. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 49-52.
- (1976c). "Van Fortress, 1975", *Anatolian Studies* 26. s. 65.
- (1976d). "Van Kalesi Kazısı 1975 Çalışmaları", *Belleten* 40/160. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 714-715.
- (1977a). "Çavuştepe, 1976", *Anatolian Studies* 27. s. 33-34.
- (1977b). "Toprakkale 1976 Çalışmaları", *Belleten* 41/163. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 622-623.
- (1977c). "Toprakkale 1976", *Anatolian Studies* 27, s. 58-59.
- (1977d). "Çavuştepe Yukarı Kale ve Toprakkale 1976 Dönemi Kazıları", *Anadolu Araştırmaları* 4-5. s. 1-59.
- (1978a). "Çavuştepe'de 1977 Yılı Çalışmaları", *Belleten* 41/167. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 536-539.
- (1978b). "Çavuştepe, 1977", *Anatolian Studies* 28. s. 15.
- (1978c). *Çavuştepe: MÖ 7-6. Yüzyıl Urartu Mimari Anıtları ve Ortaçağ Nekropolü*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları,
- (1978d). "Çavuştepe Yukarı Kale ve Toprakkale 1977 Çalışmaları", *Anadolu Araştırmaları* 6. s. 1-15.
- (1979). "1978 Yapılan Çavuştepe Urartu Kalesinde ve Van Bölge Müzesinde Yapılan Çalışmalar", *Belleten* 43/172. s. 883-888.
- (1980a). "Toprakkale: 1976 Çalışmaları", *Türk Arkeoloji Dergisi* XXV 1. s. 45-58.
- (1980b). "Çavuştepe Kazısı 1979 Kazıları", *Belleten* 44/175. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 617-619.
- (1980c). "Çavuştepe Kazısı 1976 Çalışmaları", *Türk Arkeoloji Dergisi* 25/1. Ankara: DSİ Basım ve Foto Film İşletme Müdürlüğü Matbaası, s. 39-44.

- (1980d). "Çavuştepe 1979 Kazıları", 2. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (11-15 Şubat 1980 Ankara), s. 23-25.
- (1981a). "Çavuştepe 1977 Çalışmaları", *Türk Arkeoloji Dergisi* 25/2. Ankara: DSİ Basım ve Foto Film İşletme Müdürlüğü Matbaası, s. 65-68.
- (1981b). "Çavuştepe 1980 Yılı Kazıları", 3. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. Ankara: Ankara: DSİ Basım ve Foto Film İşletme Müdürlüğü Matbaası, s. 89-91.
- (1981c). "Çavuştepe Kazısı 1980 Çalışmaları", *Belleten* 45/179. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 376-378.
- (1982a). "Çavuştepe Kazısı 1981 Yılı Çalışmaları", *Belleten* 46/184. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi s. 983-987.
- (1982b). "Çavuştepe Kazısı Çalışmaları", 4. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (8-12 Şubat 1982 Ankara), Ankara: Hacettepe Sosyal ve İdari Bilimler Döner Sermaye İşletmesi, s. 155-163.
- (1983). "1982 Çavuştepe Kazısı Çalışmaları", 5. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (23-27 Mayıs 1983 İstanbul), s. 147-151.
- (1984a). "Çavuştepe 1983", *Anatolian Studies* 34. s. 210-211.
- (1984b). "Çavuştepe 1983 Kazısı Çalışmaları", 6. *Kazı Sonuçları Toplantısı*. (16-20 Nisan 1984 İzmir), s. 197-211.
- (1984c). *Doğu Anadolu ve Urartular / Eastern Anatolia and Urartians*. Ankara.
- (1986a). "Çavuştepe, 1985", *Anatolian Studies* 36. s. 185-187.
- (1986b). "Çavuştepe (1961-1986)", *Arkeoloji ve Sanat Dergisi* 34-35. s. 6-11.
- (1987a). "1985 Yılı Çavuştepe Kazısı Çalışmaları", 8. *Kazı Sonuçları Toplantısı* 1. (26-30 Mayıs 1986 Ankara), s. 305-327.
- (1987b). "Çavuştepe, 1986", *Anatolian Studies* 37. s. 183.
- (1988). *Çavuştepe I*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Erzen, A., Bilgiç, E., Boysal, Y., Ögün, B. (1961). "Van-Toprakkale Kazı Heyetinin 1961 Yılı Kısa Çalışma Raporu/ Van-Toprakkale Kazı Heyetinin 1960 Kısa Çalışma Raporu", *Türk Arkeoloji Dergisi* XI-2. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 30-35.
- (1962). "Toprakkale ve Çavuştepe Kazıları Raporu (1962)", *Türk Arkeoloji Dergisi* 12/1. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 19-20.
- (1963). "Van Çevresi 1963 Çalışmaları", *Türk Arkeoloji Dergisi* 12/2. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 34-36.
- Farmakov, B.V. (1914). "Arheicheskiy period v Rossiye", *Material po Archeologiyi Rossiye* 34 (6): tab. 17.
- Frankel, D. (1979). *The Ancient Kingdom of Urartu*. London.
- Friedrich, J. (1931). "Die Inschrift des urartäischen Königs Rusa I. aus Nor-Bajazet", *Archiv Or* 3. s. 257-271.
- (1932). "Kleinsiasiatische Sprachdenkmaler", *Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen* 163. Berlin.
- (1933). "Einführung ins Urartaische", *Mitteilungen der Vorderasiatisch-Ägyptischen Gesellschaft* 37 [3]. Leipzig.
- (1937). "Die urartäische Inschrift von Kolagran", (Ed. L. Hjelmslev), *Melanges linguistiques offerts a M Holger Pedersen Acta Jutlandica* 9. Kopenhagen, s. 518-536.
- (1939/41). "Urartaische Inschriften im Museum von Tiflis", *AfO* 13. s. 237-239.
- (1940a). "Aus die verschiedene Keilschriftsprachen", *Orientalin* 9. s. 205-218.
- (1940b). "Urartaisches", *WZKM* 47. s. 187-201.
- (1955). "Neue urartaische inschriften", *ZDMG* 105 (NF 30). s. 53-73.
- (1958). "Fine neue urartaische Inschrift mit einem neuen Gottheitsnamen", *AfO* 18. s. 341.
- (1959/60). "Urartaische Kleinigkeiten", *AfO* 19. s. 32.
- (1961). "Die Keilinschriften des urartäischen Kandelabers", *ZDMG* 3. s. 285-287.
- (1969). "Urartaische inschriften aus Iran", *AMI* 2. s. 121-122.
- (1985). "Sisianskaya nadpis Argiştı II", *Vestnik Obşçestvennih Nauk* (6). s. 67-79.
- Gates, C. (1996). "Archaeology in Turkey, Ayanis Kalesi", *American Journal of Archaeology* 100. s. 306-307.
- Gayseryan, V. (1984). "Bronzovye izdeliya iz Kamo s urartiskimi nadpisyami" *Vestnik Obşçestvennih Nauk* (2). s. 101-102.
- Genç, B. (2008). "Yazılı Belgeler ve Arkeolojik Kalıntılar Işığında Urartu Krallığının Batı Yayılmı". (Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Van.
- Girginer, S. (1999). "İğdır'da Bir Urartu Mezarlığı", *Araştırma Dergisi* 25. s. 253-299.
- Golenişev, V.S. (1901). "Nadpis drevne-vanskogo tsarya Rusi II-go ZVO 13(4). s. 686-692.
- Götze, A. (1929). "Some Notes on (he Corpus Inscriptonim Chaldicarum", *Klio* 23. s. 107-110.
- (1930). "Zur Kelischin Stele", *ZA* 5. s. 99.
- (1935). *Zum Corpus Inscriptonim Chaldicarum* *Journal of the American Oriental Society* 55; 294-302.
- Gropp, G. (1981). "Ein pferdegeschirr und Streitwagen aus Urartu", *Iranica Antiqua* 16. s. 95-123.
- Grotfend, G. F. (1845). *Original Papers Read before the Syriac-Egyptian Society of London* 1. s. 125.
- Guyard, S. (1880). "Les inscriptions de Van", *JA* 7(15). s. 540-543.
- (1883a). "Notes sur quelques particularites des inscriptions de Van", *JA* 8(1). s. 261-265
- (1883b). "Notes sur quelques passages des inscriptions de Van", *JA* 8(2). s. 306-307.
- (1883c). "Inscriptions de Van, Les estampages de MDeyrolle", *JA* 8(2). s. 517-523.
- (1883ç). "Etudes vanniques", *JA* 8(3). s. 499-517.
- (1883d). "Etudes sur les inscriptions de Van" *Melanges d'Assyriologie*. Paris: s. 113-144.
- Güterbock, H. G. (1963). "Urartian inscriptions in the Museum of Van", *Journal of Near Eastern Studies* 22. s. 68-72.
- Günaşdı, Y., Topaloğlu, Y., Bingöl, A. ve Ceylan, A. (2012). "2010 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve İğdır İlleri Yüzye Araştırmaları", 29. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 3. (23-28 Mayıs 2011 Malatya), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 49-71.
- Günaşdı, Y. (2013). *Karasu (Yukarı) Havzasındaki Tarihi ve Arkeolojik Veriler*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzu-

- rum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- (2016). "Geçitler Ülkesinde Önemli Bir Urartu Kalesi: Avnik", *TÜBA-AR 19(1)*. s. 113-135.
- Haas, V. (Ed.) (1986). *Das Reich Urartu-Ein allorientalisches Staat im 1. Jahrtausend v.chr.* (Xenia, Konstanzer alto-orientalische Symposien 1), Konstanz.
- Haff, D. (1968). "Das Felsgrab von Eski Dogubeyazit", *İst Mitt 18*, 58-86.
- Harinck, E. ve Overlaet, B. J. (1984). "Zur Funktion einiger urartaischer Bronzegegenstände", *Iranica Antiqua 19*. s. 53-70.
- Hauptmann, H. (1969/70). "Norşuntepe, Historische Geographie und Ergebnisse der Grabungen 1968/69", *IM 19/20*. s. 21-78.
- (1970). "Norşuntepe 1968 Kazıları Ön Raporu", *1968 Yaz Çalışmaları/1968 Summer Work*. s. 103-131.
- (1972). "Norşuntepe Kazıları, 1970", *Keban Projesi 1970 Çalışmaları/Keban Project 1970 Activities*. s. 87-119.
- (1974). "Norşuntepe Kazıları 1971", *Keban Projesi 1971*. s. 71-82.
- (1976). "Norşuntepe Kazıları 1972", *Keban Projesi 1972 Çalışmaları/Keban Project 1972 Activities*. Ankara: ODTÜ Keban Projesi Yayınları, s. 1-101
- (1979). "Norşuntepe Kazıları, 1973", *Keban Projesi 1973 Çalışmaları/Keban Project 1973 Activities*. Ankara: ODTÜ Keban Projesi Yayınları, s. 43-60.
- Hincks, E. (1848). "On the inscriptions at Van", *JRAS 9*. s. 387-449.
- Hjelmlev, L. (Ed). (1937). "Melanges linguistiques offerts a à l'occasion de son soixante-dixième anniversaire", *Acta Jutlandica 9*. Kopenhag.
- Hmayakyan, S.G. Igumnov, A.V. ve Karagyozyan, H. H. (1996). "An Urartian Cuneiform Inscription from Ilandagh, Nakhichevan", *SMEA 38*. s. 139-151.
- Hoffman, H. (1960). "King Rusa's Candelabrum", *The Largest Urartian Bronz ever Found Rediscovered Illustrated Landon News Nov.19*: s. 896-897.
- (1961). "Der bronze Leuchter aus Toprakkale", *Jahrbuch der Hamburger Kunstsammlungen 6*. s. 143-148.
- Hoffman, F ve Friedrich, J. (1961). "Der urartaische Kandelaber in Hamburg und seine Keilinschrift", *ZDMG 36*. s. 283-287.
- Hout, T.P. ve Roos, J. (1995). *Studio Histeria Ardens*, (P. H. J. Houwink ten Cate anma kitabı), İstanbul.
- Hullin, P. (1958). "Urartian Stones in the Van Museum", *AS 8*. s. 235-244.
- (1959). "New Urartian Inscriptions from Adilcevaz", *AS 9*. s. 189-195.
- (1960). "New Urartian Inscribed Stones at Anzaf", *AS 10*. s. 205-207.
- Hulsteyn Van Y. (1992), *Urartian Built and Rock-Cut Tombs*, (Universty Microfilms International, Bryn Mawr Collage, Yayınlanmamış).
- Huntington, E. (1900). "Armenische Alterthümer", *ZfE 32*. Verh. s. 140-152.
- (1901). "Weiterer Berichte über Forschungen in Armenien und Commagene", *AfE 33*. s. 173-209.
- Hübschmann, H. (1904). *Die altermenischen Ortsnamen*, Strasbourg.
- Hyvernart, H. (1892a). "Notices sur la geographie et l'histoire ancienne de l'Armenie et les inscriptions cuneiformes du bassin du Van", P.Muller-Simonis (od), *Relation des Missions Scientifiques de MM Hyvernart et P Müller-Simonis (1888-1889)*, Paris-Lyons- Washington: 243-271.
- (1892b). "Inscriptions inedites", P. Müller-Simonis (ed), *Relation des missions scientifiques de MM H. Hyvernart et P. Muller-Simonis (1888-1889)*, Paris-Lyons-Washington: 560-565.
- Ingo, G.M., Çilingiroğlu, A., Farldi, F., Riccucci, C., Casaletto, M.P., Erdem, A. ve Batmaz, A. (2010). "The Bronze Shields Found at the Ayanis Fortress (Van Region, Turkey): Manufacturing Techniques and Corrosion Phenomena", *Applied Physics A 100*. s. 793-800.
- Israelyan, M. A. (1947). "Karmir-blur'da Yeni Bulunan Yazıtlar." (erm), Trudı kabineta imeni N. A. Marra, Eri-vanskogo gosudarstvennogo universiteta imeni V. M Molotova (2): s. 215-224.
- (1948a). *Istorigeskii Armavir po urartskim nadnisiyam* (Yayımlanmamış Master tezi).
- (1948b). "Canfida'dan bir Urartu Yazıtı" (erm), Trudı kabineta imeni N. A. Marra, Eri-vanskogo gosudarstvennogo universiteta imeni V. M Molotova (3): s. 205-215.
- (1951a). "Korpus urartskih klinoobraznih nadpisei", *IAN ArmSSR (4)*. s. 93-98.
- (1951b). "Dye noviye urartskie nadpisi", *IAN ArmSSR (8)*. s. 89-99.
- (1955). "O tutanskoi nadpisi", *IAN ArmSSR (11)*. s. 81.
- (1956). "Ob odnoi nadpisi Menua", *IAN ArmSSR (8)*.
- (1957). "Hram susı Arinberda i ego nadpisi", *IAN ArmSSR (9)*. s. 93-104.
- (1958). "Zametki po voprosam urartovedeniya. 1. Novaya nadpis iz Arinberda", *IFj (2)*. s. 204-215.
- (1961). "Neizvestnaya klinopisnaya nadpis", *IAN ArmSSR (12)*. s. 3549.
- (1970). "Urartagitaken ditolutyunner I erku nor arjanadruyuyun/ Uratoveceskie studii", *Vesirlik Obşçestvennih Nauk (9)*. s. 75-84.
- (1976). "Utoçneniya k çteniyi urartskih nadpiseyi / Some Corrigenda to Urartian Inscriptions", *HA-DV (2)*. s.115-120, 291-292.
- (1977). "Utoçneniya ve çtenii urartskih nadpisey", *Vestnik Obşçestvennih Nauk (4)*. s. 48-63.
- Işık, F. (1987). "Şirinlikale. Eine Unbekannte Urartäische Burg und Beobachtungen zu den Felsdenkmälern Eines Schöpferischen Bergwolks Ostanatoliens", *Bulleten LI/ 200*. s. 499-533.
- (1995). *Die offenen Felsheiligtümer Urartus und ihre Beziehungen zu denen der Hethiter und Phryger*, Documenta Asiana 2. Roma: Gruppo Editoriale Internazionale.
- (1995/96). "Das Felsgrab von Köseoğlu und Totentempel Urartus", *Archäologische Mitteilungen aus Iran und Turan 28*, s. 211.
- Işık, K. (2008). "Patnos ve Çevresinin Erken ve Orta Demir Çağ Yerleşim Dokusu". Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van.

- (2014). "Van Kalesi Höyüğü Kazılarında Keşfedilen Urartu Yazılı Belgeleri", *Colloquium Anatolicum/Anadolu Sohbetleri XIII*. s. 173-185
- Işıklı, M. ve Parlıtı, U. (2015). "Van-Ayanis Urartu Kalesi Çalışmaları", *Haberler* 39. s. 55-57.
- Işıklı, M. ve Özdemir, A.Ö. (2016). "2014 Yılı Ayanis Kalesi Koruma, Onarım ve Kazı Çalışmaları", *37. Kazı Sonuçları Toplantısı 2. Cilt*. (11-15 Mayıs 2015 Erzurum), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s.275-286.
- Işıklı, M., Öztürk, G. ve Parlıtı, U. (2016). "Van Ayanis Kalesi 2015 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *38. Kazı Sonuçları Toplantısı 2. Cilt*. (23-27 Mayıs Edirne 2016), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s.587-598.
- Işıklı, M., Aras, O. ve Aras, A. (2018). "Van Ayanis Kalesi 2016 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *39. Kazı Sonuçları Toplantısı 3. Cilt*. (22-26 Mayıs Bursa 2017), Bursa: Star Matbaacılık, s. 263-280.
- Işıklı, M., Zor, Ş. ve Arslan, İ. (2019). "Van Ayanis Kalesi 2017 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *40. Kazı Sonuçları Toplantısı 2. Cilt*. (7-11 Mayıs Çanakkale 2018), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları s.603-616.
- Işıklı, M., Ocak, H. ve Beşikçi, B. (2019). "Van Ayanis Kalesi 2018 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *41. Kazı Sonuçları Toplantısı 3. Cilt*. (17-21 Haziran Diyarbakır), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, s.145-156.
- Ivanovskij, A.A. (1897/98). *Materialien arhaologii Kavkazo*.
- Jensen, P. C. (1893). "Zu den zwei Inschriften Sarduri's des Ersten," *ZA* 8. s. 375-381.
- Kafadaryan, K. G. (1937). "Karmir-blouri noragyova sepagir arjanag-routyounr/ Novonaidennaya klinoobraznaya nadpis na Karmir-blura", *Izvestiya instituta nauk i iskustvu SSR Armeniye / H SXH Patkowtyan yev Grakano utyan Institutowi Arm* (2). s. 222-236.
- (1940). "Raskopki Karmir-blura 1939" *Izvestiya armjanskogo filiala akademii nauk SSSR* (3). s. 26-36.
- Kalaç, M., (1956) "Kömürhan Urartu Kitabesi", *Belleten* 20 (79). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 349-354.
- Kalantar, A. A. (1927). "Dve klinoobraznih nadpisi Rusi I, sina Sardura, 1 Novootkritaya nadpis v Nor-Bayazete, 2 odzaberds kaya (Kelani-Kirlanskaya)", *Oragir H SXH hnowtywnneri pahpanowtyan komiteyt* (3). s. 41-57
- (1930). Novootkritaya halds kaya klinoobraznaya nadpis iz sel. Canfida", *Oragir H SXH hnowtywnneri pahpanowtyan komiteyt* (4). s. 1-32.
- Kapantsyan, G. A. (1929a). (Ghafancyan, G), "Noragyova ouratakan arjanagrutyun / Novaya urartiyskaya klinopis", *Nor Ugi* (2- 3). s.298-303.
- (1929b). "Nor-Bayazeti sepagir arjanagrutyun" *Gitutyun avarvesta institut Telekagir* (4): Kapantsyan 1930, 75-108.
- (1930). Die keilinschrift von Nor Bajazet / Nor-Bayazeti sepagir arjanagrutyun, Kapantsyan 1929-b, Erivan.
- (1931). Halds kaya nadpis Rusi I iz Kelankrana (na yujnom beregi ozera Sevan), Erivan.
- Karageçi, M. ve Günüşdi, Y. (2019). "Erzurum'da Önemli Bir Urartu Kalesi: Harami Kale", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 24. s. 649-667.
- Karagezyan, O. O. (1960). "Ukaz Sarduri 3" *IAN ArmSSR* (10). s.79-85.
- Karaosmanoğlu, M. (1991). "Suçatı Urartu Kemerı", *Belleten LV/214*. s. 595-602.
- (1996). "Taniktepe Oda Mezarı", *Van Gölü Çevresi Kültür Varlıkları Sempozyumu Bildirileri 22-25 Mayıs 1995*. Van: s. 177-190.
- (2008). "Altın-tepe Kalesi İkinci Dönem Kazıları", *Doğudan Yükselen Işık Arkeoloji Yazıları*. (Ed. B. Can ve M.İşıklı), Atatürk Üniversitesi 50. Kuruluş Yıldönümü Arkeoloji Bölümü Armağanı, İstanbul: Zero Prod. Ltd., s. 69-83.
- (2009). "İkinci Dönem Kazıları Işığında Altın-tepe Apadanası", *Altan Çilingiroğlu'na Armağan Yukarı Deniz'in Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat/ Studies in Honour of Altan Çilingiroğlu A Life Dedicated To Urartu on the Shores of the Upper Sea*. (Ed. H. Sağlamtimur, A. Çilingiroğlu, E. Abay), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, s. 353-360.
- (2011). "Erzincan Altın-tepe Kalesi", *Urartu: Doğuda Değişim/Transformation in the East*. (Ed. K. Köroğlu-E. Konyar), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 366-373.
- (2012). "Erzincan-Altın-tepe Urartu Kalesi'nden Günmüze Yansımalar", *Aktüel Arkeoloji* 30. (Aralık), s. 122-125.
- Karaosmanoğlu, M, Özkan, H., Öztürk, N., Can, B. ve Korucu, H. (2005). "Altın-tepe Kazısı 2003", *26. Kazı Sonuçları Toplantısı 1. (24-28 Mayıs 2004 Konya)*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösimm Basımevi, s. 127-138.
- Karaosmanoğlu, M, Can, B. ve Korucu, H. (2006). "Altın-tepe Urartu Kalesi 2004 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *27. Kazı Sonuçları Toplantısı 1. (30 Mayıs-3 Haziran 2005 Antalya)*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösimm Basımevi, s. 183-190.
- (2007). "Altın-tepe Urartu Kalesi 2005 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *28. Kazı Sonuçları Toplantısı 1. (29 Mayıs-2 Haziran 2006 Çanakkale)*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösimm Basımevi, s. 259-270.
- (2008). "Altın-tepe Urartu Kalesi 2006 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *29. Kazı Sonuçları Toplantısı 1. (29 Mayıs-2 Haziran 2006 Çanakkale)*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösimm Basımevi, s. 497-514.
- Karaosmanoğlu, M, Can, B., Korucu, H. ve Yılmaz, M.A. (2009). "Altın-tepe Urartu Kalesi 2007 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *30. Kazı Sonuçları Toplantısı 1. (26-30 Mayıs 2008 Ankara)*, Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 119-138.
- (2010). "Altın-tepe Urartu Kalesi 2008 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları", *31. Kazı Sonuçları Toplantısı 2. (25-29 Mayıs 2009 Denizli)*, Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 17-34.
- Karaosmanoğlu, M. ve Korucu, H. (2015). "Ercincan Altın-tepe Kalesi" *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi/Journal of the Fine Arts Institute (GSED)*. Sayı/ Number 35, Erzurum, s. 36-59.
- Kellner, H. J. (1975/76). "Ein datierter Silberfund aus Urartu", *Anadolu* 19. s. 57-67.
- (1976). *Urartu -Ein Wiederentdecker Rivale Asyriens*

- Ausstellungskatalog der Prähistorischen Sammlung* 2. Münih.
- (1987). "Datierungsfragen zu Urartu", *Skythika*, Bayerische Akademie der Wissenschaften 98. s. 19-23.
- (1991a). "Gürtelbleche aus Urartu", *Prahistorische Bronzefunde* 12 (3), Stuttgart.
- (1991b). "Grouping and Dating of Bronze Belts", R. Merhav (ed.), *Urartu, A Metalworking Centre in the First Millennium B. C. E.* Tel Aviv: The Israel Museum, s. 141-161.
- Kılıç, S. (2006). "Van Gölü Havzası Prehistoryası ve Tilki-tepe'nin Bugünkü Durumu", *I. Van Gölü Havzası Sempozyumu*. (Ed: Oktay Belli), Van: Van Valiliği Yayınları, s. 31-40.
- Kılıç, S., Çalışkan, H. (2006). "Van Gölü'nün Kuzeybatısında İki Karaz Höyüğü: Giriktepe ve Çelebibabağı" *Arkeoloji ve Sanat*, Sayı 123, s.131-140.
- Kılıç, S., Varol, O. ve Biber, H. (2006). "Urartu Krallığı ve Sonrası", *Van 2006 Kültür ve Turizm Envanteri I/Tarihsel Değerler*. (Ed. S. Kılıç), İstanbul, s. 95-151.
- Kienle, R. (1959). Kienle, R. von (ed.), *Festschrift Johannes Friedrich zum 65. Geburtstag am 27 August 1958*, Heidelberg.
- Kleiss, W. ve Hauptmann, H. (1976). *Topographische Karte von Urartu*. AMI Ergänzungsband 3, Berlin.
- Kleiss, W. (1977). *Bastam (Rusai-URU-TUR)* (Führer zu archaologischen Plätzen in Iran, 1), Berlin.
- (1979a). *Bastam I: Ausgrabungen in den urartaischen Anlagen 1972-1975* (Teheraner Forschungen 4), Berlin.
- (1979b). "Gefassmarken in urartaischer Hieroglyphenschrift und Keilschrift aus Bastam", (Ed. W.Kleiss), *Bastam 1*. Berlin: s. 221-228.
- (1987). "Elazığ-Bingöl İlleri Yüzev Araştırması", *V. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (6-10 Nisan 1987 Ankara), s. 1-45.
- (1988). *Bastam 2: Ausgrabungen in den urartaischen Anlagen 1977-1978*, Berlin.
- 64
- (1988a) "Elazığ-Bingöl Yüzev Araştırması, 1987", *VI. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (23-27 Mayıs 1988 Ankara), s. 455-478.
- (1988b) "Urartuların Ait Dünyanın En Eski Karayolu", *Anadolu Araştırmaları VI*. s. 47-56.
- Koçhan, N. (1990). "Mazgirt-Tıkızlı Kalesi", *Ege Üniversitesi, Arkeoloji-Sanat Tarihi Dergisi V*. s. 87-108.
- (1998). "Muş-Yağcılar (Evrân) Höyüğü", *Arkeoloji ve Sanat* 86. s. 23-29.
- Koçhan, N. ve Başaran, C. (1986). "Diyadin Çevresinin Arkeolojik Araştırması ve Toklucak Kaya Delhizleri", *Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi* 14. s. 235-240.
- Koçkan N. (2009), "Korkut Yölgözler Urartu Kaya Mezarları" *Altan Çilingiroğlu'na Armağan: Yukarı Deniz'in Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 361-366.
- Koçhan, N. ve Salvini, M. (2000). "A New Urartian Inscription from the Neighbourhood of Muş", *SMEA* 42/2. s. 303-305.
- Koçhan, N. ve Sur, C. (2003). "Muş-Kepenek Kalesi", *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*. Erzurum: s. 57-64.
- Kohlmeier, K. ve Saherwala, G. (Ed). (1983). *Frühe Bergvölker in Armenien und im Kaukasus*, Berlin.
- Konyar, E. (2006). "An Ethno-Archaeological Approach to the "Monumental Rock Signs" in Eastern Anatolia." *Colloquium Anatolicum V*. s. 113-126.
- (2007). "Anıtsal Kaya İşaretleri, Atlı Araba Yapım Teknikleri Üzerine Yeni Görüşler", *Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Haberler* 23. s. 1-5.
- (2008). "Urartu Coğrafyasında "Anıtsal kaya işaretleri": İşlevleri Üzerine Etno-Arkeolojik Bir Yaklaşım", *Muhibbe Darga Armağanı*. İstanbul: Sadberk Hanım Müzesi Yayınları.
- (2011a). "Urartuda Mezar Tipleri ve Gömü Âdetleri / Tomb Types and Burial Traditions in Urartu", *Urartu: Doğu'da Değişim/Transformation in the East*. (Ed. K. Köroğlu ve E. Konyar) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 204-229
- (2011b). "Excavations at the Mound of Van Fortress/ Tuşpa", *Colloquium Anatolicum/Anadolu Sohbetleri X*. s. 147-166.
- (2012). "Van-Tuşpa Aşağı Yerleşmesi Van Kalesi Höyüğü Kazıları", 33. *Kazı Sonuçları Toplantısı 3*. (23-28 Mayıs 2011 Malatya), Ankara: İsmail Aygünl Ofset Matbaacılık, s. 409-428.
- Konyar, E. (2012). "Urartu Mezarları", *Aktüel Arkeoloji Dergisi* Sayı: 30, 96-103.
- (2013). "Eski Van Şehri, Kalesi ve Höyüğü Kazıları 2012", *Haberler* 36. s. 28-29.
- (2013). "Konyar, E., Urartu Kaya Kalıpları: Araba Tekerlekleri" *Tarhan Armağanı M. Taner Tarhan'a Sunulan Makaleler Essays in Honour of M. Taner Tarhan*. (O. Tekin, M. H. Sayar ve E. Konyar), İstanbul: Ege Yayınları, s. 239-246.
- Konyar, E., Ayman, İ., Avcı, C., Yiğitpaşa, D., Genç, B., ve Akgün, R. G. (2013). "Van Kalesi höyüğü 2011 yılı Çalışmaları", 34. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. Cilt. (28 Mayıs-1 Haziran 2012 Çorum), Çorum: Pegasus Görsel İletişim, s. 127-136.
- Konyar, E. ve Avcı, C. (2014). "Eski Van Şehri Kalesi ve Höyüğü Kazıları 2013 Çalışmaları", 36. *Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (2-6 Haziran 2014 Gaziantep), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 265-287.
- Konyar, E., Genç, B. ve Tan, A. (2018). "Tuşpa Sitadeli'nden Yeni Bir Kaya Mezarı: BG 90." *Colloquium Anatolicum* 17. s. 211-220.
- Korfmann, M.- Schiele, W. (1977) "Die Ausgrabungen von Kirsopp und Silva Lake in den Jahren 1938 und 1939 am Burgfelsen von Van (Tuspa) und in Kalecik. Der Verlauf der Arbeiten an Hand von Briefen, Photographien und einem Plan" *Berytus* XXV, 174-200.
- Kosyan, A. (1982). "Utoçneniya v çteniyah odnoy defektnoy-nadpisi iz Argıştihinili", *Vestnik Obşçestvennih Nauk* (2). s. 75-82.
- Kozbe, G., Sağlamtimur, H. ve Çevik, Ö. (2001). "Pottery", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Eidumu-kai, 1989-1998*. (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma,

- s. 85-155.
- Kökten, K. (1947). "1945 Yılında Türk Tarih Kurumu Adına Yapılan Tarih Öncesi, Araştırmaları", *Belleten XI/43*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 431-472.
- König, F.W. (1954). "Zur Herkunft der Armenier nach den Inschriften von Muş und Trimerd", *Handes Amsorya* 68. s. 415-430.
- (1955). "Die Keilinschrift von Patnos", *WZKM* 52. s. 288-303.
- (1955/57). *Handbuch der chaldischen Inschriften (AfO Beiheft 8)*, 1, 2, Graz, 1967 Osnabruck.
- (1956). "Chaldische Inschriften im Freiluftmuseum zu Van", *AfO* 17. s. 359-360.
- König, F.W. (1955/57). *Handbuch der chaldischen Inschriften (I-II)*.Graz.
- Köröglü, K. (1996) *Urartu Krallığı Döneminde Elazığ (Alzi) ve Çevresi*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- (2007). "New Observations on the Origin of the Single-Roomed Rock-Cut Tombs of Eastern Anatolia", *Belkıs Dinçol ve Ali Dinçol'a Armağan*. VITA. Festschrift in Honor of Belkıs Dinçol. (Ali Dinçol, M Alparslan, M Doğan-Alparslan ve H. Peker), İstanbul: Ege Yayınları: 445-456.
- (2008). "Urartu Kaya Mezar Geleneği ve Doğu Anadolu'daki Tek Odalı Kaya Mezarlarının Kökeni." *Arkeoloji ve Sanat Yayınları* 127. s. 21-38.
- (2009). "Urartu Dönemi Bey Konakları", *Altan Çilingiroğlu'na Armağan Yukarı Denizin Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat/ Studies in Honour of Altan Çilingiroğlu A Life Dedicated to Urartu on the Shores of the Upper Sea*, 383-394, İstanbul
- (2011). "Urartu: Krallık ve Aşiretler / Urartu: The Kingdom and Tribes", *Urartu: Doğu'da Değişim/Transformation in the East*. (K. Köröglü ve E. Konyar), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 10-49.
- Köröglü, K., Danişmaz, H. (2018). "The Origin of Stepped Rock-Cut Tunnels in Eastern Anatolia", *Ancient Near Eastern Studies* 55. s. 107-124.
- Köröglü, K., Dinçol, A. M. (1989). "Palu Yazıtı Üzerine Bir Not", *AnAr* 11. s. 123-126.
- Kroll, S. (1979). "Gefassmarken in urartaischer Hieroglyphenschrift und Keilschrift aus Bastam", (Ed. W.Kleiss), *Bastam I*. Berlin: s. 221-228.
- Kroll, S., Zahlhaus, G. (1976). "Katalog der Ausgestellten Funde", H- J. Kellner (ed.), *Urartu, ein voeiderentdeckter Rivale Assyriens*. Münih.
- Kuniholm, P. I. ve Newton, W. M. (2001). "Dendrochronological Investigations at Ayanis: Dating the Fortress of Rusa II: Rusahinili Eiduru-kai", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Eiduru-kai, 1989-1998*. (Ed. A. Çilingiroğlu ve M. Salvini), Roma: s. 377-381.
- Lacke, K. (1940). "Van'da Yapılan Hafriyat (1938)", *Türk Arkeoloji Dergisi* IV. İstanbul: Maarif Matbaası, s.179-191.
- Layard, A. H. (1851). *Inscriptions in the Cuneiform Character from Assyrian Monuments*. Londra: printed by harrison and son, st. Martin's lane.
- (1853). Discoveries among the Ruins of Nineveh and Babylon with travels in Armenia, Kurdistan, and the Desert Being the Result of a Second Expedition Undertaken for the Trustees of the British Museum. London: Franklin Classics.
- Lehmann, C. F., (1899). "Weiterer Bericht über den Fortgang der Armenische Expedition", *VBGAEU* 31. Berlin: Dietrich Reimer Verlag GmbH, s. 282-290.
- (1900a). "Über neugefundene Menuas-Inschriften", *VBGAEU* 32. Berlin: Dietrich Reimer Verlag GmbH, s. 572-574.
- (1900b). "Entgegnung auf Hrn. Belck Einsendung über die Keil-Inschriften der Tigris-Grotte und über einige andere Ergebnisse der armenischen Expedition", *VBGAEU* 32. Berlin: Dietrich Reimer Verlag GmbH, s. 612-626.
- (1900c). "Von der deutschen armenischen Expedition", *WZKM* 14. Wien: Instituts Für Orientalistik, s. 1-45.
- (1901). "Die chaldische Inschrift auf dem Bingöldah", *VBGAEU* 33. Berlin: Dietrich Reimer Verlag GmbH. s. 422-424.
- (1902). "Die neugefundene Steleninschrift Rusas" II von Chaldia", *ZDMG* 56: Üniversite ve Eyalet Kütüphanesi, Saxony-Anhalt, s. 101-115.
- (1904a). "Über neugefundene chaldische Inschriften", *VBGAEU* 36, Berlin: Dietrich Reimer Verlag GmbH, s. 488-490.
- (1904b). "Nachtrag zu seiner Mitteilung über neugefundene chaldische Inschriften", *ZE* 36. Berlin: Dietrich Reimer Verlag GmbH, s. 765.
- (1904c). "Zwei unveröffentlichte chaldische Inschriften" *ZDMG* 58. s. 815-852.
- (1904ç). "Die Einwanderung der Armenier in Zusammenhang mit den Wanderungen der Thrakier und Iranier", *Verhandlungen des 12. Internationalen Orientalisten*, Leiden: s. 130-140
- (1907). "Materialien zur älteren Geschichte Armeniens und Mesopotamiens" (Abhandlungen der königlichen Gessellschaft der Wissenschaften zu Göttingen 9(3)), Berlin: Classic Reprint Series Forgotten Books.
- (1909). "Zwei unveröffentlichte Keilinschrifttexte", *Asiologische und Archäologische Studien Hermann. V. Hilprecht gewidmet*. Leipzig: s. 256- 268.
- (1910). "Armenien einst und jetzt: Reisen und Forschungen" I. Berlin: Üniversite ve Eyalet Kütüphanesi.
- (1911). "Die chaldische Keilschrift von Kaisaran", *Yousaryan I Huschardzatt F. S. ana Anlass de s 100 jaherigen Bestandes der Mechitharisten Kongregation in Wien*. Viyana: s. 253-257.
- (1926). "Armenien einst und jetzt: Reisen und Forschungen" 2. Berlin: Behrs Verlag Friedrich Feddersen.
- (1928/35) "Corpus Inscriptionum Chaldicarum 1,2." Berlin: W. de Gruyter & Company.
- (1931a). *Armenien einst und jetzt: Reisen und Forschungen* 3, Berlin.
- (1931b). "Stele und sockel" *Klio* 24(1). s. 148-163.
- (1938). "Epigraphisch-Archäologisches aus Georgien und Armenien", *WZKM* 45. Wien: Instituts Für Orientalistik, s. 161-168.
- Linch, H. F. B. (1965). "Armenia: Travel und Studies II. The

- Turkish Provinces*". London: Forgotten Books, Katalonya Kütüphanesi.
- Loon, M. N. (1974). "The Euphrates Mentioned by Sardur II of Urartu", *Anatolian Studies Presented to Hans Gustav Gutterbock on the occasion of his 65th birthday*. (Ed. K. Bittel, P. H. J. Houwink ten Cate ve E. Reiner), İstanbul: s. 187-194.
- (1975). "The Inscription of Ishpuini and Meinua at Qalatgah, Iran", *Journal of Near Eastern Studies* 34. Chicago: University of Chicago Press, s. 201-207.
- (1983). "Teksten uit Urartu uit de 8e-8e eeuw v. Chr.", (Ed. K. R. Veenhof), *Schrijvend Verleden*. Leiden: 32-45.
- Lynch, H.F.B. (1901). "Armenia, Travels and Studies" (I: The Russian Provinces, 2: The Turkish Provinces), New York: Longmans, Green, And Company.
- Luckenbill, D. D. (1926). "Ancient Records of Assyria and Babylonia" I. Chicago: University of Chicago Press.
- Maass, M. (1987). "Helme, Zubehör von Wagen und Pferdegeschirr aus Urartu", *AMI* 20. Berlin: Reimer, s. 65-92.
- Markvart, J. (1930). *Südermanien und die Tigrisquellen*.
- Marr, N. A. (1915). "Haldskaya klinoobraznaya nadpis iz sela Leska Vanskogo okruga", *IAN* 6(9). s. 1731-1738.
- (1917a). "Materiali po haldskoy epigrafikye iz komandirovki I. A. Orbeli v Turetskuyu Armeniyu" *ZVO* 24. s. 97-124.
- (1917b). "Oblomki Delibabinskoy haldskoy Nadpisi", *ZVO* 24, s. 125-132.
- (1919). "Nadpis Sarduri II, sina Argıştiya v Das-Kerpi na haldirskom özere", *Zapiski kavkasskago muzeya B (I)*.
- (1921a). "Nadpis Rusa II iz Maku", *ZVO* 25. s. 1-54.
- (1921b). "Fragment haldskoy nadpisi iz Alaşkerta", *Izvestiya Rossiyskoy Akademiyi Istoriyi Materialnoy Kulturi (I)*, s. 51-60.
- Malay, Bakır, Çilingiroğlu, A. ve Doğar, E., (Ed.). (1991). A. Çilingiroğlu, E. Doğar (eds.), *Erol Atalay Memorial, İzmir*.
- Marr, N. Y., & Orbeli, I. A. (1922). *Archeologiceskaja ekspediciya 1916 goda v Van. Raskopki dvuch nis na Vanskoy skale i nadpisi Sardura vtorogo iz raskopok zapadnoj nisi*. St. Petersburg: Russkoe Archeologičeskoe Obscestvo.
- Marro, C. ve Özfirat, A. (2003). "Pre-Classical Survey in Eastern Turkey, First preliminary Report: The Ağrı Dağ (Mount Ararat) Region", *Anatolia Antiqua/Eski Anadolu XI*. s. 385-422.
- (2005). "Pre-Classical Survey in Eastern Turkey. Third Preliminary Report: Doğubayazıt and the Eastern Shore of Lake Van", *Anatolia Antiqua/Eski Anadolu XIII*. s. 319-356.
- Martirosyan, A. A. (1967). "Raskopki Argıştihinili", *Sovetskaya Arheologiya* (4). s. 220-236.
- (1972). "K Sotsialno-ekonomičeskoj strukture gorode Argıştihinili", *Sovetskaya Arheologiya* (3). s. 38-55.
- Maşkur, M.J. (1953). "Tarihe Mardume Urartu va Kaşf yek Sang-nabişla Bihatt Urartu dar Azarbaijan. The History of Urartu Nation and the Discovery of an Urartian Inscription in Iranian Azerbaijan. Tahran.
- (1966). *The History of the Urartian Nation and the Discovery of a few Urartian Inscriptions in Iranian Azerbaijan*. Tahran.
- Mayer, W. (1980). "Texte zur politisehen und kältürellehen Geschichte Urartus 1.", *Ugarit Forschungen* 12. s. 293-304.
- (1988). "Anmerkungen zur Assyrischen Version der Kelisin stele", *AMI* 21. s. 21-24.
- Melikişvili, G. A. (1950). "Klinoobraznaya nadpis urartskogo tsarya Rusi 27 iz Adilcevaza", *Soobşçeniya akademiyi nauk Gruzinskoy SSR* 11(10). s. 683-690.
- (1951a). "Fragment urartskoy klinoobraznoy nadpisi iz Adilcevaza" *Soobşçeniya akademiyi nauk Gruzinskoy SSR* 12(2). s.123-127.
- (1951b). "Urartovedçeskiye zameti", *VDI* (3). s. 174-181.
- (1953a). "K interpretacii urartskoy nadpisi Meher-Kapusi" *Soobşçeniya akademiyi nauk Gruzinskoy SSR* 14(3). s. 175-181.
- (1953b). "Urartskiy klinobrazniye nadpisi", *VDI* (1). s. 239- 324; (2): 249-308; (3): 229-277; (4): 175-252.
- (1954b). "Kinterpretatsii urartskoy nadpisi Mher-Kapusi = Meher Kapusu'ndaki Urartu yazıtının interpretasyonuna dair", *Soobşçeniya Akad. Nauk Gruz. SSR*, XIV, 1953=Gürücistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti İlimler Akademisi Dergisi.Tbilisi, s. 365-375.
- (1960a). *Urartskiy klinoobrazniye nadpisi*, Moskova, s. 1960.
- (1960b). "Novaya urartskaya nadpis iz Iranskogo Azerbayddjana", *Vostoçnyy sbornik* 1. s. 59-74.
- (1960c). "Novaya urartskaya nadpis iz Iranskogo Azerbayddjana", *VDI* (3). s. 3-11.
- (1960ç). "Eine neue urartaisehe Inschrift aus den Iranschen Azerbaidischen" *Oriental Studies*. s. 29-37.
- (1971). "Urartskiy klinobrazniye nadpisi, II: Otkri-tiya i Publikatsiyi 1954-1970gg.", *VDI* (3). s. 227-255; (4): 265-293.
- (1979). "Keçtemivu odnego mesta v letopisi urartskogo karva Argıştı I /An Interpretation of a Passage in the Chronicle of the Urartian King Argıştı 1, M A. Dandamayev ve V. A. Livints (eds.), *Predneaziatskii Sbornik* 3: Istorial folgiya stran drevnego vostoka, Moskova: s. 171-176.
- (1981). "Zur Lesurvg emer urartaisehen Inschrift aus Armavir", I. M Diakonov (ed.), *Drevniy Vostok i mirovaya kultura* (B. B. Piotrovskii anma kitabı), Moskova: s. 65-68.
- Mellink, M. J. (1960/81). "Archaeology in Asia Minör", *American Journal of Archeology* 64 1960: 57-69; 65 1961: 37-52; 66 1962: 71-85; 67 1963:173-190; 68 1964:149-166, 69 1965:133-149; 70 1966: 139-159,279-282; 71 1967:155-174; 72 1968:124-147; 73 1969: 203-227; 74 1970:157-178; 75 1971:161-181; 76 1972:165-188; 77 1973: 169- 193; 78 1974:105-130; 79 1975: 201-222; 80 1976: 261-289; 81 1977: 289-321; 82 1978: 315-338; 83 1979: 331-344; 84 1980: 501-518; 85 1981:463-479.
- Merhav, R. (1987). *Treasures of the Bible Lands*. Tel Aviv: Modan Publishers Ltd.
- (1991). (Ed. R. Merhav), *Urartu, A Metalworking Center in the First Millenium B. C. E*. Tel Aviv: The Israel Museum.
- Merhav, R.A. ve Ruder, A. (1992). "The Construction and Production of a Monumental Bronze Candelabrium of

- King Menua of Urartu", (Ed. A. Çilingiroğlu ve D. H. French), *Anatolian Iron Ages - The Proceedings of the Second Anatolian Iron Ages Colloquium Held at İzmir 4-8 May 1987*. Ankara: s. 75-96.
- Meşganinov, I.I. (1921). "Po novodi makinskoi nadpisi Rusi sina Argıştiya", *ZVO* 25. s.257-272.
- (1927). Haldovedeniye: istoria drevnego Vana, vekliučaya drevneişiye o svedeniya, zakavkaziye. Sistema pisma i çteniye klinopisnih tekstov haldov-urartov, (Trudi obşçestva obsledovaniya i izuçeniya Azerbaydjana 10), Baku.
- (1928). "Haldskaya nadpis iz Nor-bayazeda", *DAN*. s. 168-174.
- (1929). "Nadpis na konskom pogrebenii haldskogo tsarya Menui", *DAN*. s. 31-38.
- (1930a). "Haldskaya nadpis iz sela Giusnents", *DAN*. s. 32-37.
- (1930b). "Novaya haldskaya nadpis iz Vana, Surp Pogos", *DAN*. s. 143-146.
- (1930c). "Haldskaya nadpis Menui iz sel. Muşa", *DAN*. s. 206-210.
- (1930/31a). "Die neuen Ergebnisse der chaldischen Forschungen", *AfO* 6. s. 201-216.
- (1930/31b). "Neue chaldische Inschriften I. Die Inschrift von Nor-bajazet", *AfO* 6. s. 273-279.
- (1931a). "Haldeyskiye nadpisi na bazah kolonn sobraniya B. N. Pahovskogo", *DAN*. s. 29-36.
- (1931b). "Nadpis Menui iz sel. Zivina", *DAN*. s. 69-73.
- (1931/32a). "Neue chaldische Inschriften 2. Die Inschrift Sardurs 3. in Daş-kerpi", *AfO* 7. s. 160-164.
- (1931/32b). "Neue chaldische Inschriften III. Die Inschrift des Argistis aus dem Dorfe Lesk (Kaladjug)", *AfO* 7. s. 263-266.
- (1932a). "Kologranskaya nadpis", *IAN* 7(1). s. 79-90.
- (1932b). "Stela Sardura v Vane Surp Pogos", *IAN* 7(2). s. 161-166.
- (1932c). "Novaya haldskaya nadpis iz sel. Taliş", *IAN* 7(4). s. 341-348.
- (1932ç). "Novaya haldskaya nadpis iz sel. Djanfida", *IAN* 7(9). s. 859-866.
- (1933). "Haldskaya nadpis iz sel. Zivin", *IAN* 8(5). s. 407-412.
- (1937). "Vostoçnoye zakavkazye vremen haldskih vaovvaniyi", *VDI* (1). s. 66-77.
- Minorskii, V. F. (1917). "Kelyaşin stela u Topuzava ı drevneişiye pamyatniki vblizi Urmiyskogo ozera", *ZVO* 24. s. 145-193.
- Mordtmann, A.D. (1872). "Entzifferung und Erklarung der armenischen Keilinschriften von Van und Umgegend", *ZDMG* 26. s. 465-496.
- (1877). "Über die Keilinschriften von Armenien", *ZDMG* 31. s. 406-438.
- Morgan, J.J. (1889) *Mission Scientifique au Caucase*, 2.
- (1896a). *Mission Scientifique en Perse* 4(1), Paris.
- (1896b). "La stèle de Kel-i-Chin", *Mission Scientifique en Perse* 4(1). Paris: s. 261-283.
- Morgan, J.J. ve Scheil, V. (1896) "La stèle de Kel-i-schin", *RT* 14. s. 153-160.
- Muscarella, W.O. (1951). "Urartian Bells and Samos", *Journal of Near Eastern Studies* 10. s. 61-72.
- (1988). *Bronze and Iran-Ancient Near Eastern Artifacts in the Metropolitan Museum of Art*, New York.
- Muhlbachs, H. (1840). "Mitteilungen der von König Preuss. Ingenieur-Hauptmann Hm v. Mühlbach im oberen Euphrat gemachten Entdeckung einer Keilinschriften", *Monatsbericht über die Verhandlungen der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin* 1. s. 70-75.
- Müller, D. H. (1885). "Eine neue Keil-inschrift von Van", *Österreichische Monatsschrift für den Orient* 11. s. 24.
- (1886). *Österreichische Monatsschrift für den Orient* 12. s. 158.
- (1887). "Drei neue Inschriften von Van", *WZKM* 1. Wien: Institut für Orientalistik. s. 213-219.
- (1888). "Die Keilinschrift von Aschru-Darga" (*Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften* 26 (2), Viyana.
- Müller-Simonis, P. ve Hyvernat, H. (1892). *Relation des missions scientifiques de MM H. Hyvernat et P. Müller-Simonis (1888-1889) du Caucase au Golfe Persique a travers l'Arménie, le Kurdistan et la Mésopotamie, suivie de notices sur la géographie et l'histoire ancienne de l'Arménie et les inscriptions cuneiformes du bassin de Van par H. Hyvernat, Paris-Lyon-Washington*.
- Nagel, W. (1959/60). "Ein urartäischer Helm aus dem Argisti-Magazin", *AfO* 19. s. 144-147.
- Nikolskii, M.V. (1893a). "Klinoobrazniye nadpisi vanskih tsarey, otkritiya v predelah Rossii", *TVK* 1(3), s. 375-453.
- (1893b). "Klinoobrazniya nadpis Rusi I v Kelani Kirlani (Aluçalu) na Beregu Gokçi v Erivanskoy guberniyi", *Arheologičeskiye izvestiya zametki* (1), 1896-b, no. 15,18, 21).
- (1894). "Klinoobrazniya nadpis iz Ganlı-tapa okolo Erivani", *TVK*, 2(1). s. 24-27 (= Nikolskii 1896-b, no. 19, 22).
- (1895). : , Ararat: 348.
- (1896a). "Falşivaya klinoobrazniya nadpis iz Erivanskoy guberniyi", *Arheologi çeskiye izvestiya i zametki* (4). s. 99-105.
- (1896b). "Klinoobrazniye nadpisi Zkavkaya (*Materiali po Archeologii Kavkaza* 5), Nikolskii 1893-a, 1893-b , 1894 Moskova .
- (1910a). "Novootkritaya v Erivanskoy guberniyi klinoobrazniya nadpis", *izvestiya imperatorskoy Arheologičeskoy Komissiyi* 37. s. 1-13.
- (1910b). "Klinoobrazniya nadpis iz Melazgerda", *Zapiski klassičeskogo otdeleniya imperatorskogo Russkogo arheologičeskogo obşçestva* 6. s. 182-184.
- Oganesyan, K. L. (1951). "Arin-berd (Ganli-tapa)-Irpuni Şehrinin Urartu Kalesi" (erm), *IAN ArmSSR* 8. s. 75-88.
- (1960). "Raskopi urartskogo goroda Erebuni", *Sovetskaya Arheologiya* 3. s. 289-295.
- Orthmann, W. (1966). "Çavuştepe", *Archiv Für Orientforschung*. s. 166.
- (1968/69). "Çavuştepe", *Archiv Für Orientforschung*. s. 137-138.

- Otten, H., Akurgal, E., Ertem, H. ve Süel, A. (Ed) (1992). *Sedat Alp'e Armağan, Hittite and other Anatolian and Near Eastern Studies*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Otto, H. (1941). "Die amerikanischen Ausgrabungen am Burgfelsen von Van", *AfO* 14. s. 87-95.
- Öğün, B. (1957). «Urartu Araştırmalarının Anadolu, Yunanistan ve Etrüsk Tarihi ve Arkeolojisi Bakımından Önemi», *Türk Tarih Kongresi* 6. s. 65-71.
- (1970). "Van'da Urartu Sulama Tesisleri ve Şamram Kanalı". Ankara: Anadolu Matbaası.
- (1973). "Die Urartäischen Graeber in der Gegend von Adilcevaz und Patnos", *Proceedings of the X th International Congress of Classical Archaeology*. Ankara.
- (1978). "Die Urartäischen Bestattungsbrauche", *Studien zur Religion und Kultur Kleinasiens* (Festschrift F. K. Dorner), 2. Bd. Leiden: s. 639-678.
- (1983). "Habibuşağı Kazısı, 1982", *V. Kazı Sonuçları Toplantısı*. (23-27 Mayıs 1983 İstanbul), s. 237-238
- (1984a). "Urartular", *Türk Ansiklopedisi* 33. Ankara: Milli Eğitim Basımevi, s. 35-80.
- (1984b). "Urartu Seramiği", *Türk Ansiklopedisi XXXIII*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi, s. 49-75.
- Öğün, B. (1984c) "Habibuşağı Kazısı 1982", *KST V*, Ankara, 237-238.
- Ökse, T. (1988). *Mitteleisenzeitliche Keramik Zentral-Ostasiens mit dem Schwerpunkt Karakaya-Stauseegebiet am Euphrat* (Berliner Beiträge zum Vorderen Orient Band 9), Berlin: Dietrich Reimer Verlag.
- Özdemir, A., Kılınc, Z., Ağtaş, Y., Demir, E., Tofur, M., Aydın, B. ve Kan, E. (2018). "2018 Yılı Murat (Norik) Höyük Kazı Çalışmaları: Ön Değerlendirmeler", *Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi Cilt: V Sayı:2*. Elazığ.
- Özdemir, A., Özdemir, A., Kılınc, Z. (2019). "Murat Tepesi'nden Urartu Kemer Parçası", *Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi* 6 (12). s. 53-63.
- Özdoğan, M. (1977). *Aşağı Fırat Havzası 1977 Yüzeysel Araştırmaları*. İstanbul: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Aşağı Fırat Projesi Yayınları.
- Özfirat, A. (1999). "1997 Yılı Bitlis-Muş İlleri Yüzeysel Araştırması: Tunç ve Demir Çağları", *16. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (25-29 Mayıs 1998 Tarsus), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 1-22.
- (2000). "1998 Yılı Bitlis-Muş İlleri Yüzeysel Araştırması: Tunç ve Demir Çağları", *17. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (24-28 Mayıs 1999 Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 193-211.
- (2001). "1999 Yılı Muş İli Yüzeysel Araştırması: Tunç ve Demir Çağları", *18. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (22-26 Mayıs 2000 İzmir), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 123-140.
- (2002). "Van Gölü'nün Batı Kıyısında İki Urartu Merkezi", *Arkeoloji ve Sanat* 108 (Mayıs-Haziran), İstanbul: Kanaat Basımevi, s. 21-26.
- (2004). "2002 Yılı Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması", *21. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*. (26-31 Mayıs 2003 Ankara), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Döşim Basımevi, s. 15-33.
- Özfirat, A. (2005). "Tuşpa/Altıntepe Urartu Nekropolü", *Arkeoatlas*, No.4, 53.
- (2007). "Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması, 2005", *24. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*. (29 Mayıs-2 Haziran 2006 Çanakkale), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Döşim Basımevi, s. 143-168.
- (2008). "Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması, 2006", *25. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*. (28 Mayıs-1 Haziran 2007 Çanakkale), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Döşim Basımevi, s. 197-220.
- (2009a). "Van Gölü Havzası Yüzeysel Araştırması: Patnos Ovası Demir Çağ Yerleşimleri", *Altan Çilingiroğlu'na Armağan Yukarı Deniz'in Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat/Studies in Honour of Altan Çilingiroğlu A Life Dedicated to Urartu on the Shores of the Upper Sea* (Ed. H. Sağlamtimur vdd.), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, s. 455-464.
- (2009b). "Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması, 2007", *26. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*. (26-30 Mayıs Ankara), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 341-367.
- (2010). "Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması, 2008", *27. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (25-29 Mayıs Denizli), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 223-238.
- Özfirat, A. (2011). "Özfirat, A.,» Son Urartular: Van Gölü Kıyılarında Yeni Bulgular», *Aktüel Arkeoloji* 21, 2011: 24-25.
- (2012). "Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması, 2010", *29. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*. (23-28 Mayıs Malatya 2011), Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 155-173.
- (2012b). "Ağrı Dağı ve Aras Vadisinde Urartular", *Aktüel Arkeoloji* (Kasım-Aralık), İstanbul: Pasifik Ofset, s. 126-130.
- (2013). "Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması, 2011", *30. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (28 Mayıs-1 Haziran 2012 Çorum), Çorum: Pegasus Görsel İletişim, s. 293-303.
- (2017). "Melekli-Kültepe (Iğdır) Mound, Urartian Fortress and Columbarium in Minuahinili (Karakoyunlu) on the northern slope of Mt Ağrı-Melekli-Kültepe (Iğdır) Höyüğü, Urartu Kalesi ve Columbarium: Ağrı Dağı'nın Kuzey Eteğindeki Minuahinili (Karakoyunlu) Kenti", *OLBA XXV*. İstanbul: Matsis Matbaa Hizmetleri, s. 161-182.
- Özfirat, A. ve Marro, C. (2003). "Pre-Classical Survey in Eastern Turkey, First preliminary Report: The Ağrı Dağı (Mount Ararat) Region", *Anatolia Antiqua/Eski Anadolu XI*. Paris: De Boccard, s. 385-422.
- (2004). "Özfirat, A., Marro, C.,» 2002 Yılı Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması", *21. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1* (Ankara, 26-31 Mayıs 2003), 15-32, Ankara 2004: TC Kültür Bakanlığı.
- (2004). "Pre-Classical Survey in Eastern Turkey. Second Preliminary Report: The Erciş Region", *Anatolia Antiqua/Eski Anadolu XII*, Paris: De Boccard, s. 227-265.
- (2007). "2004 Yılı Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması", *24. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*. (29 Mayıs-2 Haziran 2006 Çanakkale), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Döşim Basımevi, s. 143-168.

- tırması”, *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi* 7. Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 1-20.
- (2010). “Van, Ağrı ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırması, 2008”, *27. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2. (25-29 Mayıs 2009 Denizli)*, Ankara: İsmail Aygül Ofset Matbaacılık, s. 223-238.
- Özgen, E. (1984). «The Urartian Cariot Reconsidered, II Archaeological Evidence, 9th-7th Centuries B. C.», *Anatolica* 11. s. 91-154.
- Özgüç, T. (1961). “Altıntepe Kazıları/Excavations at Altıntepe”, *Belleten* 98/25. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 253-291.
- (1963). “Altıntepe’de Urartu Mimarlık Eserleri/The Urartian Architecture on the Summit of Altıntepe”, *Anatolia* 7. Ankara: Ankara Üniversitesi, s. 43-57.
- (1964). “Altıntepe Kazıları”, *Türk Arkeoloji Dergisi* XIII-2. Ankara: Ajans Türk Matbaası, s. 93.
- (1966). *Altıntepe I. Mimarlık Anıtları ve Duvar Resimleri /Architectural Monuments and Wall Paintings*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- (1969a). *Altıntepe II Mezarlar, Depo Binası ve Fildişi Eserler/Tombs, Storehouse and Ivorys*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- (1969b). “Urartu and Altıntepe”, *Archaeology* 22/4, s. 256-263.
- (1974). “The Decorated Bronze Strip and Plaques from Altıntepe”, *Mansel’e Armağan II*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 847-860.
- Özgül, O. (2015). “Erzurum Tortum’da Önemli Bir Urartu Kalesi: Kapıkaya”, *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* 5 (09). s. 69-92.
- (2016). “Erzurum’da Stratejik Bir Urartu Kalesi: Tepköy (Pir Ali Baba)”, *TÜBA-AR*, 19(1). s. 137-158.
- Özgül, O., Üngör, İ. (2016). “Erikua’da stratejik bir Urartu merkezi: Kasımıntıği Kalesi”, *Kafkas Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü* (17). s. 225-240.
- Özgül, O., Ceylan, A., Bingöl, A., Topaloğlu, Y., Günaşdı, Y. ve Üngör, İ. (2013). “2011 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüzeysel Araştırmaları”, *30. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2. (28 Mayıs-1 Haziran 2012 Çorum)*, Çorum: Pegasus Görsel İletişim, s. 277-292.
- Özkaya, V. (1994). “Erzurum-Horasan-Aliçeyrek Köyü Yüzeysel Araştırması”, *XI. Araştırma Sonuçları Toplantısı. (24-28 Mayıs 1993 Ankara)*, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 379-395.
- Patkanov, K. P. (1876). “Sur l’écriture cuneiforme armeniaque et les inscriptions de Van”, *Congress International des orientalistes*, Paris, s. 25-452.
- (1882). “De quelques inscriptions de Van récemment découvertes”, *Le Museon* 1. s. 541-547.
- (1883). “O Klinoobraznih nadpisyah vanskoy sistemi otkritih v predelah rossiyi”, *Jurnal Minisrystva narodnotfo Prosvetşeniya* 224, s. 225-241.
- (1887). “Klinobraznih nadpisi”, *Trudi v arheologičeskogo sezda*. Moskova, s. 115-122.
- Patkanov, K. F. ve Sayce, A.H. (1883). “De quelques nouvelles inscriptions cuneiformes découvertes sur le territoire russe”, *Le Museon* 2. s. 358-364.
- Payazat, A. (1936). *Ključ haldskago yazıka*, Erivan.
- Payne, M. R. (1996). “Urartian Inscriptions in Erzurum Museum”, *AnAr* 14. s. 415-423.
- (2001). *Çiviyazısı ve Heyeroglifli Bulgular Işığında Urartu’larda Hacim ölçüleri* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul.
- (2006). *Urartu Çiviyazılı Belgeler Kataloğu*. (Yay. Haz. Nezhil Başgelen), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Payne, M.R. ve Sevin, V. (2000). “A New Urartian Inscription from Elazığ /Bahçecik, Eastern Turkey”, *SMEA* 43/1. s. 111-119.
- Pecorella, P.E. ve Salvini, M. (Ed.) (1984). *Tra lo Zagros, e’ l’Urmia Archeologiche nell’ Azerbaigian Iraniano* (Ed. Ricerche Storiche) (Incunabule Gaeca 78), Roma: Edizioni dell’Ateneo.
- Pektaş, K. (2007). *Adilcevaş çevresindeki mezar taşları*. İzmir: Ege Yayınları.
- Petrov, P. F. (1917). *Otchet po Kavkazomy Muzeju za 1914 god*, Tiflis.
- Piotrovskii, B. B. (1931). “Şahriarskaya klinoobraznaya nadpisi”, *DAN*. s. 25-28.
- (1944). *Istoriya i kultura Urartu*. Erivan: Filologičeskii fakul’tet SPbGU.
- (1947). “Raskopki urartskoy na holme Karmir-blur”, *Kratkiye Scobşçeniya o Dokladah i Polevich Issledovaniyah Instuta Istoriyi Materialnoy Kulturi* 21. s. 13-15.
- (1948a). “Gorod boğa Teişebi: rosledniyi oplot urartskoy vlasli v zakavkazye (Rezultat raskopok na Karmir-blurye)”, *VDI*. s. 143-153.
- (1948b). “Gorod Teişebaini v urartskoy klinoobraznoy nadpisi”, *EV* 2. s. 83-85.
- (1949). “Tri Urartskiye nadpisi na bronzovih predmetah iz Teişebaini (Karmir-blur)”, *EV* 3. s. 88-89.
- (1950). *Karmir blur I*. (Rezultati rabot arheologičeskoy ekspeditsiyi Instituta Istoriyi Akademiyi Nauk ArmSSR i gosudarstvennogo Ermitaja 1939-1949gg), Erivan.
- (1951). “Klinoobraznye nadpisi na bronzovih çaşah iz raskopok na Karmir-Blurye v 1949g.” *EV* 5. s. 110-112.
- (1952). *Karmir blur II* (Rezultati rabot arheologičeskoy ekspeditsiyi Instituta Istoriyi Akademiyi Nauk ArmSSR i gosudarstvennogo Ermitaja 1949-1950gg), Erivan.
- (1954). “Urartskiye nadpisi iz raskopok Karmir-blura, 1952g.”, *EV IX*. s. 73-77.
- (1955). *Karmir blur III* ((Rezultati rabot arheologičeskoy ekspeditsiyi Instituta Istoriyi Akademiyi Nauk ArmSSR i gosudarstvennogo Ermitaja 1951-1953gg.), Erivan.
- (1956). “Klinoobrazniye urartskiye nadpisi iz raskopok na Karmir-blura 1954g.” *EV 11*. s. 80-82.
- (1959). *Vanskoye tsarstvo (Urartu)*, Moskova.
- (1960a). “Bronzoviye lidcliya s nadpisyami Sarduri II iz raskopok na Karmir-blurye”, V. V. Struve (ed), *Issledovaniya po istoriy kulturi narodov Vostoka Sbornik v çest Akademika I. A. Orbeli*, (I. A. Orbeli anma kitabı), Moskova-Leningrad: s. 119-122.
- (1960b). “Urartskiye nadpisi iz raskopok Karmir-blura, 1939-1958gg”, *EV 13*. s. 105-109.
- (1962). *Iskusstvo Urartu VIII-VI vv. done*, Leningrad.
- (1965). “Urartu Dini” *AÜDTCFD C.23/1-4*. (Çev.

- İsmail Kaynak), s. 37-48.
- Piotrovskiy B. B. (1966) *Il Regno di Van: Urartu*, Roma. --- (1967). *Urartu, The Kingdom of Van and its Art*, London-New York. Piotrovskii, B. B. 1970, Karmir Blur, Leningrad.
- (1979). *Ourartou*, Geneve.
- Reindell, I. (2001a). "Observations on Bronze Shild GPM 1628, inv. Ay.39.01, Found During the 2001 Archaeological Campaign at Ayanis" *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici XLIII/2*. s. 280-283.
- (2001b). "Conservation of Bronzes and Technical Remarks", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusa-hinili Eiduru-kai 1989-1998*. (Ed. A. Çilingiroğlu, M Salvini), Roma: Istituto per gli studi micenei ed egeo-anatolici CNR, s. 381-391.
- Rice, D. T. (1932). "Some Monuments of Armenia", *Antiquity* 6. s. 463-466.
- Robert, L. (1870). "Relazione su delle iscrizioni della città di Van" *Bollettino della Societa Geografica Italiana* 5. s. 126-131.
- (1876). *Etude philologique sur les inscriptions cuneiformes de l'Arménie*, Paris.
- Rothmann, M.S. (1995). "The Pottery of the Muş Plain and the Evolving Place of a High Border Land", *XII. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (30 Mayıs-3 Haziran Ankara), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 281-304.
- Rösler, E. (1902). "Archaeologische Forschungen und Ausgrabungen in Transkaukasien unternommen für die kaiserlich russische archaeologische Commission im Jahre 1900", *VBGAEU* 34. s. 242-245.3
- Russell, H. F. (1980). *Pre-classical pottery of Eastern Anatolia: based on a survey by Charles Burney of sites along the Euphrates and around Lake Van*. Ankara: British Institute of Archaeology (BAR), Ankara.
- Sağlamtimur, H., Kozbe, G. ve Çevik, Ö. (2001). "Small Finds", *Ayanis I: Ten Years' Excavations at Rusahinili Eiduru kai 1989-1998* (Ed. A. Çilingiroğlu ve M Salvini), Roma: Istituto per gli studi micenei ed egeo-anatolici CNR, s. 219-251.
- Salvini, M. (1967a). "Neue urartaische Inschriften aus Karmir-blur", *Orientalia* 36. s. 437-449.
- (1967b). *Nairi e Ur(u)atri, Contributo alla storia della formazione del regne di Urartu*. Roma: Edizioni dell'Ateneo.
- (1969). "Nuove iscrizioni urartee dagli scavi di Arinberd, nell'Armenia Sovietica", *SMEA* 9. s. 7-24.
- (1971). "Neues urartaisches Inschriften material aus sowjetischen Veröffentlichung", *ZA* 61. s. 241-254.
- (1973). "Urartaisches epigraphisches Material aus Van und Umgebung", *Belleten* 37(147). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 279-287.
- (1976/80). "Kelişin", *Reallexikon der Assyriologie V*, New York- Berlin, s. 568-569.
- (1977). "Eine neue urartaische Inschrift aus Mahmud Abad (West-Azerbaidjan)", *AMI* 10. s. 125-136.
- (1978). "A Dedicatory Inscription of the Urartian King Išpuini", *Assur* 1(8). s. 171-174.
- (1979a). "Die urartaische Tontafeln", *Bastam I* (Ed. W. Kleiss), Berlin, s. 115-131.
- (1979b). "Zu den beschrifteten Tonbullen", *Bastam I* (Ed. W. Kleiss), Berlin, s. 133-136.
- (1979c). "Una 'bilingua' assiro-urartea", (Ed. O. Caruba), *Studia Mediterranea Piero Meriggi dedicate Vol. 1*, Pavia: Aurora Edizioni, s. 575-593.
- (1979ç). "Die urartaischen schriftlichen Quellen aus iranisch-Azerbaidjan. I. Die Inschriften der Könige Išpuini und Menua", *Akten des 7 internationalen Kongresses für iranische Kunst und Archäologie München, 7-10 September 1976*, (AMI, erg. bd .6), Berlin: 170-177.
- (1979d). "Das Susi- Heiligtum von Karmir-blur und der urartaische Turmtempel", *AMI* 12. s. 249-269.
- (1980a). "Un Testo celebrativo di Menua" *SMEA* 22. s. 137-168.
- (1980b). "Note sulle nuove epigrafi urartee del distretto di Van", *SMEA* 22. s. 169-180.
- (1980c). "Iscrizione cuneiformi urartee su oggetti di metalli", *SMEA* 22. s. 181-190.
- (1980ç). "Kine beschriftete Tonbulle aus Toprakkale (Van)", *Forschungen und Berichte Staatlischmuseum zu Berlin 20-21*. s. 271-272.
- (1981). "Utoçneniya v çtenii dvuh urartskih nadpisey v iranskom Azerbaydjan", (Ed. M Diakonov), *Drevniy Vostok i mirarvaya kultura*, B. B. Piotrovskii *anna kitabi*, Moskova, s. 69-73.
- (1982a). "Die Felsinschrift Sarduris II in Seqendel (Libliuni)", *AMI* 15. s. 97-100.
- (1982b). "Eine vergessene Felsinschrift mit einem assyrischen Opfertext", *Societies and Languages of the Ancient Near East. Studies in honour of I. M Diakonov*. Warminster, s. 327-332.
- (1984). "I documenti", (Ed. P.E. Pecorella ve M.Salvini), *Tra lo Zagros e l'Urmia*. Rome: s. 53-137.
- (1985). "Falso ottocentesco di un'epigrafe urartea", *Studi epigrafici e linguistici sul Vicino Oriente antico* 2. s. 143-146.
- (1986a). "Assyrian and Urartian Written Sources for Urartian History", *Sumer* 42. s. 155-159.
- (1986b). "Tuschpa, die Hauptstadt von Urartu", *Das Reich Urartu-Ein altorientalische Staat im 1. Jahr-tausend v.Chr.* (Ed. V. Haas) (Xenia 17), s. 31-44.
- (1988). "Die urartaischen Schriftdenkmaler aus Bastam (1977-1978)", *Bastam 2* (Ed. W. Kleiss), Berlin, s. 125-144.
- (1991). "Una nuova iscrizione urartea", *Orientalia* 60, s. 344-346.
- (1992a). "Nuovi confronti fra hurrico e urarteo", *SMEA* 29. s. 217-225.
- (1992b). "Note sulle tavolette di Bastam", *Vicino Oriente* 8(2). s. 77-82.
- (1993a). "Una dedica di Išpuini e Minua al Dio Ua", *SMEA* 31. s. 143-148.
- (1993b). "Le iscrizioni di Sarduri II a Karataş", *Orientalia* 62(2). s. 71-79.
- (1993c). "Reflections about the Urartian shrines of the stellae", Nimet Özgüç'e Armağan, *Aspects of Art And Iconography, Anatolia and its Neighbours*, Studies in Honour of Nimet Özgüç (Ed. J. Machteld, M J. Mel-

- link, E. Porada ve T. Özgüç), Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 543-548.
- (1993d). "Meher Kapısı", *Reallexion der Assyriologie und Vor-derasiatische Archäologie* 8. s. 21-22.
- (1994). "The Historical Background of the Urartian Monument of Meher Kapısı" *Anatolian Iron Ages* 3. s. 205-210
- (1995). "Ricognizioni Epigrafiche Urartee", *SMEA* 36. s.125- 140
- (1996). "Riconstruzione di monumenti epigrafici urartei nel loro contesto architettonico", *Aile Soglie della Classicità il Mediterraneo tra tradizione e innovazione* (S. Moscati *anna kitabı*) (Ed.E. Acquaro), Pisa-Roma s. 1209-1222.
- (1998a). "Eine urartaische Felsinschrift in der Region Nachicevan", *ZA* 88. s. 94-99.
- (1998b). "The Inscription of the Urartian King Rusa II at Kef Kalesi (Adilcevaz) *SMEA* 40(2). s. 123-130.
- (1998c). "Un'epigrafe commemorativa di Minua da Anzap", *SMEA* 40(2). s. 271-278.
- (2001). "The Inscriptions of Ayanis-Cuneiform and Hieroglyphic", *Ayanis I, Ten Years Excavations At Rusahinili Eidurukai 1989-1998*. (Ed. A. Çilingiroğlu ve M.Salvini), Roma: Istituto per gli studi micenei ed egeo-anatolici CNR, s. 253- 270.
- (2006). *Urartu Tarihi ve Kültürü*, (Çev. Belgin Aksoy), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- .....(2008) . (CTU) Corpus dei testi Urartei. Le iscrizioni su pietra e roccia, voll.I-III. Roma: CNR- Istituto di studi sulle Civiltà dell'Egeo e del Vicino Oriente.
- (2011). "Urartu Tarihine Genel Bir Bakış/An Overview of Urartian History" *Urartu Doğu'da Değişim: Transformation in the East*, (Yay. Haz. K. Köroğlu ve E. Konyar), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 74-101.
- Salvini, M., Aksoy, B. (2006). *Urartu Tarihi Ve Kültürü*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.
- Salvini, B.A., Salvini, M. (1992). "Gli annali di Argiști I - Notee collazioni", *SMEA* 30. s. 9-23.
- Sandalgian, J. (1900). Les inscriptions cuneiformes Urartiques: transcrites avec une triple traduction interlineaire en Armenien classique, en Latin et en Française, suivies d'un glossaire et d'une grammaire, Venedik.
- (1913). "Ourartaken Sepagir arjanagrouit ivnerri", *Handes Amsorya* 27. s. 393-409.
- Sarıbudak, M. ve Tarling, D.H. (1993) "Archaeomagnetic Studies of the Urartian Civilization, Eastern Turkey", *Antiquity* 67. s. 620-628.
- Sayce, A. (1882). "Cuneiform Inscription of Van", Oxford University.
- Schäfer, H. P. (1977). "Die Inschrift Rusa II Argištehinis in Mazgirt-Kaleköy", *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici* 18. s. 249-268.
- Schulz, E.F. (1840). "Mémoire sur le lac de Van et ses environs", *Journal Asiatique* IX. s. 257-323
- Seidl, U. (1994). "Der Thron Von Toprakkale. Ein Neuer Rekonstruktionsversuch" *Archaeologischen Mitteilungen Aus Iran* 27, s. 67-84.
- Seidl, U. C. (1986). "Zu einem Pferde-Pektorale des Išpuini", *AnAr* 10. s. 309-316.
- (1988). "Die Siegelbilder", *Bastam* 2 (Ed. W. Kleiss), Berlin, s. 145-154.
- (1991a). "Chariot and Horse Fittings: Horse Trappings", *Urartu, A Metalworking Center in the First Milenium B.C.E.*, (Ed. R.Merhav), Tel Aviv: The Israel Museum, s. 78-95.
- (1991b). "Utilitarian and Votive Armour: Arm Guards(?)", *Urartu, A Metalworking Center in the First Millenium B.C.E.*, (Ed. R.Merhav) Tel Aviv: The İsrail Museum, s. 116-122.
- Sembatiants, M.V. (1863) *Hambavaber Rusio* 53.
- (1869). Ararat: 137-138.
- (1870). Ararat: 175-176.
- (1881). Ararat: 604-606.
- (1883). Ararat: 53, 242-243, 534-535.
- (1886). Ararat: 25-27, 491-492.
- (1895). Telagir Gelarkouni, Valarşapat.
- (1896). Ararat: 512-513.
- (1900). Ararat: 380.
- (1910). Ararat: 192.
- Sevin, V. (1980). "Van Kalesi'nden Bir Kaya Mezarı ve Urartular'da Ölü-Yakma Geleneği-A Rock-cut Columbarium from Van Kale and the Urartian Cremation Rite", *Anadolu Araştırmaları* (8). s. 151-164.
- Sevin, V.(1982). "Van Kalesinden Bir Kaya Mezarı ve Urartu'da Ölü Yakma Geleneği", *Anadolu Araştırmaları VIII*, 151-vd.
- (1985). "Van Bölgesi YüzeY Araştırması, 1984", *III. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (20-24 Mayıs 1985 Ankara), s. 287-297.
- (1986a). "Malatya-Elazığ-Bingöl İlleri YüzeY Araştırması 1985", *IV. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (26-30 Mayıs 1986 Ankara), s. 279-300.
- (1986b). "Urartu Mezar Mimarisine Yeni Katkılar", *Anadolu Araştırmaları X*. s. 329-340.
- (1987). "Elazığ-Bingöl İlleri YüzeY Araştırması", *V. Araştırma Sonuçları Toplantısı* 2. (6-10 Nisan 1987 Ankara), s. 1-45.
- (1988). "Elazığ-Bingöl YüzeY Araştırması, 1987", *VI. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (23-27 Mayıs 1988 Ankara), s. 455-478.
- Toplantısı V-II*, Ankara, 1-44. (Metin içinde VD. konulmuş ancak tek yazarlı)
- Sevin V. (1989), "Elazığ-Bingöl YüzeY Araştırması, 1987", *Araştırma Sonuçları Toplantısı*. VI, Ankara, 451-500.
- (1989). "Urartulara ait Dünyanın en Eski Karayolu", *Anadolu Araştırmaları 11*, s. 47-63.
- (1994). "Three Urartian Rock-cut Tombs from Palu", *Tel Aviv* 21. s. 58-67.
- (2003a). *Eski Anadolu ve Trakya Başlangıcından Pers Egemenliğine Kadar*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- (2003b). *Anadolu Arkeolojisi*, İstanbul: Der Yayınları.
- (2006). "Keçikıran: Van Bölgesi'nde Yarı Kalmış Bir Urartu Projesi", *Hayat Erkanal'a Armağan. Kültürlerin Yansıması/Studies is Honour of Hayat Erkanal.Cultural Reflections* (Ed. Erkanal-Ötkü Armağan vdd.), İstanbul: Homer Kitabevi, s. 667-674.
- (2007). "Çavuştepe'den Kabartma Bezemeli Eşsiz Bir Tunç Eser", *Belkis Dinçol ve Ali Dinçol'a Armağan/VITA*

- Festschrift in Honor of Belkis Dinçol und Ali Dinçol*, İstanbul: Ege Yayınları, s. 721-727.
- (2011). "Çavuştepe", *Arkeo Atlas 2011/01*. s. 426-430.
- (2012a). *Van Kalesi Urartu Kral Mezarları ve Altın-tepe Halk Mezarlığı*, İstanbul: Ege Yayınları.
- (2012b). "II. Sarduri'nin Büyük Eseri: Sardurihinali-Çavuştepe", *Aktüel Arkeoloji* 30 (Kasım-Aralık). s. 118-122.
- (2014a). "Çavuştepe Aşağı ve Yukarı Kale Kapıları: Urartu Mimarlığında Sıra Dışı Uygulamalar/The Gates of the Çavuştepe Upper and Lower Fortresses: Unusual Applications in the Urartian Architecture", *Armüzi-Engin Özgen'e Armağan/A Studies Honour of Engin Özgen* (Ed. E. Atilla, B. Helwing ve B. Uysal), Ankara: Asitan Kitap, s. 227-233.
- (2014b). "Van/Ernis -Evditepe ve Alacahan Mezarlık ve Yerleşimleri Işığında Kimi Düşünceler: Demir Çağlar Sorunu", *Anadolu Kültürlerine Bir Bakış, Armağan Erkanala Armağan*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, s. 355-368.
- (2015). *Hakkari Stelleri*. Ankara: TTK.
- Sevin, V. ve Belli, O. (1976-77). "Yeşilalç Urartu Kutsal Alanı ve Kalesi/Urartian Sacred Area and Fortress at Yeşil Alıç", *AnAr 4-5*. s. 367- 393.
- Sevin, V. ve Kavaklı, E. (1995) "Karagündüz Höyüğü ve Nekropolü 1994 Yılı Kurtarma Kazıları", *17. Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (29 Mayıs-2 Haziran Ankara), s. 337-363.
- Sevin, V. ve Özfırat, A. (2000). "Van-Karagündüz Kazıları", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi*. (Ed. O. Belli), İstanbul: Başak Matbaacılık, s. 168-172.
- Sevin, V. ve Özfırat, A. (2001). "Van-Karagündüz Excavations", *İstanbul University's Contributions to Archaeology in Turkey (1932-2000)*, (Ed. O. Belli), İstanbul: İstanbul Üniversitesi, s. 140-144.
- Sevin, V., Özfırat, A. ve Kavaklı, E. (2000). "1997-1998 Van/Altın-tepe Urartu Nekropolü Kazıları", *21. Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (24-28 Mayıs Ankara), Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, s. 421-434.
- Sevin, V., Şedele, F. ve Demir, B. (2013). "Urartu Krallığı'nın Batı Sınırında Yeni Bir Keşif: Meryem Dağı Kalesi", *Arkeoloji ve Sanat* 143. s. 77-86.
- Sevin, V. (2014). "Van/Ernis-Evditepe ve Alacahan Mezarlık ve Yerleşimleri Işığında Kimi Düşünceler: Demir Çağlar Sorunu", *Anadolu Kültürlerine Bir Bakış Armağan Erkanal'a Armağan*. (Ed. N. Çınardalı-Karaslan, A. Aykurt, N. Kolonkaya-Bostancı ve Y. H. Erbil), Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, s.355-368.
- Sevin, V., Sevin, N. A., Kalsen, H. (2011). *Harput: Kale Mahallesinde Osmanlı Yaşamı*. İstanbul: Ege Yayınları.
- Sinclair, T.A. (1989). *Eastern Turkey: An Architectural and Archaeological Survey III*, London: Pindar Press.
- Steinherr, F. (1958). "Die Urartaischen Bronzen Von Altın-tepe", *Anatolia* 3. s. 97-102.
- Stone, E. C., Zimansky, P. (2009). "Settlements in the Vicinity" (Alani Sa Lime Ti) of an Urartian Fortress", *Studies in Honour of Altan Çilingiroğlu. A Life Dedicated to Urartu on the Shores of the Upper Sea / Altan Çilingiroğlu'na Armağan*. Yukarı Denizin Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat. (Ed. H. Sağlamtimur, E. Abay, Z. Derin, A.Ü.Erdem, A.Batmaz, F.Dedeoğlu, M. Erdalkran, M.B.Baştürk ve E.Konakçı) İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, s. 633-637.
- Tanabe, K., Hori, A., Hayasi, T., Miyashita, S. ve İşhida, K. (1982). *Studies in the Urartian Bronze Objects from Japanese Collections*. Tokyo: Bulletin of the Ancient Orient Museum 4.
- Tanyürek, Ö. (2019). *Hakkari'de Urartu İzleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Tarhan, M.T. (1984). "Van Kalesi'nin ve Eski Van Şehrinin Tarihi Milli Park Projesi Üzerine Ön Çalışmalar", *2. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (16-20 Nisan İzmir), s. 179-203.
- (1985). "Van Kalesi'nin ve Eski Van Şehri'nin Tarihi-Milli Park Projesi Üzerinde Ön Çalışmalar (I): Anıt Yapılar", *III. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (20-24 Mayıs 1985 Ankara), s. 297-355.
- (1988a). "Van Kalesi ve Eski Van Şehri Kazıları", *Höyük I*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, s. 65-70.
- (1988b). "Van Kalesi ve Eski Van Şehri Kazıları, 1987", *10. Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (23-27 Mayıs 1988 Ankara), s. 369-428.
- (1993). "Van Kalesi ve Eski Van Şehri Kazıları 1990 Yılı Çalışmaları", *Bellekten Cilt 57 Sayı 220*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 843-861.
- (1994). "Recent Researches at the Urartian Capital Tushpa", *Tel Aviv* 21/1. s. 22-57.
- (2000). "Tuşpa-Van Kalesi/Demir Çağ'ın Gizemli Başkentindeki Araştırma ve Kazılar", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi (1932-1999)*. (Ed.O. Belli), Ankara: Başak Matbaacılık, s. 191-201.
- (2004). "Urartu Başkenti Tuşpa: Van Kalesi/The Urartu Capital Tushpa: Van Citadel", *Urartu Savaş ve Estetik/Urartu: War and Aesthetics*. (Ed.O. Belli), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 85-101.
- (2005). "Tuşpa-Van Kalesi", *ArkeoAtlas 4*. s. 130-135.
- (2012). "Disiplinlerarası Şehir Çalışmaları İçin Birkaç Söz", *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, 3(9), 1-8.
- Tarhan, M T., Köroğlu, K., Konyar, E. (2011). "Başkent Tuşpa/The Capital City Tushpa", *Urartu Doğru'da Değişim-Transformation in the East* (Ed. K. Köroğlu ve E. Konyar), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 288-335.
- Tarhan, M.T., Sevin, V. (1976). Van Bölgesinde Urartu Araştırmaları (I) . *Anadolu Araştırmaları* , (4) s. 230-300.
- Tarhan, M.T., Sevin, V. (1986). "Van Kalesi'nin ve Eski Van Şehrinin Tarihi-Milli Park Projesi Üzerinde Ön Çalışmalar: Anıt Yapılar", *3. Araştırma Sonuçları Toplantısı*. (20-24 Mayıs 1981 Ankara), Ankara: DSİ Basım ve Foto Film İşletme Müdürlüğü Matbaası, s. 297-355.
- (1990). "Van Kalesi ve Eski Van Şehri Kazıları 1988", *11. Kazı Sonuçları Toplantısı I*. (18-23 Mayıs 1989 Antalya), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 355-375.
- (1991). "Van Kalesi ve Eski Van Şehri Kazıları 1989", *12. Kazı Sonuçları Toplantısı 2*. (28 Mayıs-1 Haziran 1990 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 429-456.
- (1993a). "Van Kalesi ve Eski Van Şehri Kazıları 1991",

14. Kazı Sonuçları Toplantısı 1. (25-29 Mayıs 1992 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 407-429.
- (1993b). "Van Kalesi ve Eski Van Şehri Kazıları 1990 Yılı Çalışmaları", *Belleten Cilt 56 Sayı 217*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 1081-1100.
- (1994). "Van Kalesi ve Eski Van Şehri Kazıları 1991 Yılı Çalışmaları", *Belleten Cilt 57 Sayı 220*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 843-861.
- (2000). "Tushpa-Van Fortress: Researches and Excavations at the Mysterious Iron Age Capital", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi* (Ed., O. Belli), İstanbul: İstanbul Üniversitesi, s. 157-164.
- (2004). "Urartu Başkenti Tuşpa: Van Kalesi/The Urartu Capital Tushpa: Van Citadel", *Urartu Savaş ve Estetik/Urartu: War and Aesthetics* (Ed. O. Belli), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 85-101.
- Tarhan, Ç. (2009). "Ayanis Aslan Başlı Kalkanı Üzerinden Urartu Bronz Eser Üretimini Değerlendirilmesi", *Altın Çilingiroğlu'na Armağan, Yukarı Deniz'in Kıyısında Urartu Krallığına Adanmış Bir Hayat* (Ed. H. Sağlamtimur vdd.), İzmir: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, s. 691-702.
- Taşyürek, O. A. (1975). "Some Inscribed Urartian Bronze Armour", *Iraq 37* (2). s. 151-155.
- Taylor, J. G. (1865). *Journal of Royal Geographical Society* 38, London: Arkose Press.
- (1868). "Journal of a Tour in Armenia, Kurdistan and Upper Mesopotamia, with Notes of Researches in the Deyrşim Dağh in 1866", *Journal of Royal Geographical Society* 38. London: Arkose Press, s. 281-361.
- Texier, C. (1839/42). *Description de l'Arménie la Perse et Mésopotamie*. Paris: Typographie de Firmin Didot Freres, Libraires Imprimeurs de Institut de France.
- Topaloğlu, Y. (2009). "Eskiçağ'da Pasın Ovası", *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi /Journal of the Institute of Social Sciences* 3. s. 245-266.
- Topaloğlu, Y. (2011). "İğdır Bölgesi'Nden Yeni Urartu Kaya Mezarları", *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Cilt: 13*, 309-326.
- Topaloğlu, Y., Günasdı, Y., Bingöl, A. ve Ceylan, A. (2011). "2009 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve İğdır İlleri Yüzey Araştırmaları", 28. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*. (24-28 Mayıs 2010 İstanbul), Ankara: Allame Tanıtım ve Matbaacılık, s. 1-21.
- Topaloğlu, Y. (2012). "Yeni Buluntular Işığında Kuzeydoğu Anadolu Kaya Mezarları", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt: 1*, 131-163.
- Toprak, H. (2009). "Altıntepe Urartu Tapınağı". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Top, M. (1998). *Hoşap'taki Mahmudi Beylerine Ait Mimari Eserler*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Torosyan, R. M. ve Amayakyan, S. G. (1984). "Raskopki Argıştihinile ve 1983 g i novonaydannaya, urartskaya nadpis", *IFJ* (4). s. 160-169.
- Topaloğlu, Y. (2012). "Yeni Buluntular Işığında Kuzeydoğu Anadolu Kaya Mezarları", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı 10 (Sonbahar)*. Kars: Kafkas Üniversitesi Ofset Tesisleri, s. 131-163.
- Tseretheli, G. W. (1939). Giorgii v. sakarvelos musunmis urartuli dzeglebi I Urartskiye pamyatniki müzeyi gruziyi / The Urartian Monuments in the Georgian Museum Tblissi, Tblissi.
- Tseretheli, M. (1928). Die neuen haldischen Inschriften König Sardurs von Urartu (um 750 v.CJır.) Ein Beitrag zur Entzifferung des Haldischen, (Sitzungsberichte der (Könglich) Preussischen Akademie der (Wissenschaft 18 [5]), Heidelberg.
- (1933). "Etudes ourarteennes, 1: La stele de Kelichine", RA 30. s. 1-49.
- (1935). "Etudes ourarteennes, 1: La stele de Kelichine", RA 32. s. 85.
- (1950). "Etudes ourarteennes, 3: La stele de Sidikan-Topzaoua", RA 44. s. 185-192.
- (1951a). "Etudes ourarteennes, 3: La stele de Sidikan-Topzaoua", RA 45. s. 3-20; 195-208.
- (1951b). "Etudes ourarteennes, 1: La stele de Kelichine", RA 45. s. 205-208.
- (1953a). "Etudes ourarteennes, 4: La stele de Kelichine", RA 47. s. 131-140.
- (1953b). "Etudes ourarteennes, 3: La stele de Sidikan-Top-zaoua", RA 47. s.140.
- (1954). "Etudes ourarteennes, 5: L'inscription de Meher Kapussy, RA 48. s. 67-75; 192-205.
- (1958). "Etudes ourarteennes, 6: L'inscription de la stele de Hagi", RA 52. s. 29-35; 63-73.
- (1959). "Etudes ourarteennes, Supplement: V. Inscription de la stele de Zwarthnots. 2: Inscription de la stele de Keshish- Göl", RA 53. s. 169-176.
- Tuğrul, A.B. ve Belli, O. (1996). "Yukarı Anzaf Urartu Kalesi'nde Bulunan Bronz Kalkan Parçasının Radyografi Tekniği ile Değerlendirilmesi", *XII. Arkeometri Sonuçları Toplantısı*. (27-31 Mayıs 1993 Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 29-41.
- (1993). "Yukarı Anzaf Urartu Kalesinde Bulunan Bronz Sadakların Radyografi Tekniği ile Değendirilmesi", 9. *Arkeometri Sonuçları Toplantısı*. (24-28 Mayıs Ankara), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, s. 65-75.
- (1994). "Cuneiform Inscriptions Made Visible on Bronze Plates, from the Upper Anzaf Fortress, Turkey", *Antiquity* 48. s. 638-640.
- Türker, A. (2001). *Urartu Krallığı'nın Yerleşim Birimleri Işığında Yayılımı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Uslu, E. (2021) "Körzüt Kalesi Tapınak Alanı 2016 Yılı Kurtarma Kazısı" *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi*, 82, s. 125-138
- Üngör, İ., (2019). Kemah'ta Bir Urartu Varlığı: Taşbulak Kalesi Ve Kaya Mezarı. Uluslararası Erzincan Tarihi Sempozyumu (26-28 Eylül 2019), s, 53-69.
- Üngör, İ., Bingöl, A., Topaloğlu, Y., Günasdı, Y., Ceylan, N., Özgül, O., Ceylan, A. (2014). "2012 Yılı Erzincan - Erzurum İlleri Yüzey Araştırmaları", 31. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*. (27-31 Mayıs 2013 Muğla), Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Basımevi, s. 61-78.
- Üngör, İ. (2016). "Urartu Maden Ergitme Sahası "Kurtderesi" İliç (Erzincan) A Urartian Mine Field = Kurtderesi" *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi/The Journal Of International Social Research*, Cilt.9, Sa.43, 955-969,

- Varol, O. (2005). *Çivi Yazılı Belgeler Işığında Urartu Dilinin Yapısal Özellikleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.
- (2008). "Eski Yakındoğunun Hurri ve Urartu Dilleri", *Dil Karşısında Dil*. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yayınları, s. 26-56.
- Vrouyr, N.E. (Ed.). (1952). *Inscriptions ourarteennes et annales des rois d'Assyrie*, Anvers.
- Van Hulsteyn, Y. (1981). *Urartian Built and Rock-Cut Tombs*, (Doktora Tezi, Bryn Mawr College). Şurele", SMEA 31. s. 135-141.
- Yıldırım, R. (1987). "Urartu At Gemleri / Urartaische Trensen", *Belleten Cilt 51 Sayı 200*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 441-496.
- (1988). "Burmageçit Urartu Miğferleri", *F.Ü.D. 2. s. 217-228*.
- (1994). "Urartu'nun Batı Bölgesi", *XI. Türk Tarih Kongresi I* (5-9 Eylül Ankara 1990), s. 289-293.
- Yılmaz, M. A. (2009). "Urartu Kalelerinde Kanalizasyon Uygulamaları ve Altıntepe Kanalizasyon Sistemi", (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Yılmaz, H., Çavuşoğlu, R., Baykara, İ. ve Gökçe, B. (2009). "Van Kalecik (Urartu) Toplumunun Paleoantropolojik Analizi", *24. Arkeometri Sonuçları Toplantısı*. (26-30 Mayıs 2008 Ankara), Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 29-47.
- Yılmaz, H., Çavuşoğlu, R., Baykara, İ., Gültekin, T. ve Gökçe, B. (2009). "Van Kalecik (Urartu) Toplumuna Ait Calceneuslarda Artiküler Faset (Facies Articularis Talaris) Tipleri", *Belleten Cilt LXXIII Sayı 268*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayımevi, s. 619-633.
- Yılmaz H., Pehlivan, C. (2018) "Van Çatak Erken Demir Çağ İskeletlerinde Diş Çürüğü" *Türk Tarih Kurumu Höyük Dergisi*, cilt.1, sayı.8, s.17-58,
- Yiğit, A., Gözlük, P., Erkman, A.C., Çırak, A. ve Şimşek, N. (2005). "Altıntepe Urartu İskeletlerinin Paleoantropolojik Açından İncelenmesi", *20. Arkeometri Sonuçları Toplantısı*. (24-28 Mayıs 2004 Konya), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösim Basımevi, s. 79-90.
- Wartke, R. B. (1990). *Toprakkale, Untersuchungen zur den Metallobjekten in Vorderasiatischen Museum zu Berlin*, Schriften zur geschichte und kultur des alten orient, akademie der wissenschaften der ddr zentralinstitut für alte geschichte und archaologie. Berlin.
- Werner, R. (1954). "Zwei urartäische Inschriften-Fragmente", *Journal of Cuneiform Studies* 8. s. 96-97.
- Wilhelm, G. (1986). "Urartu als Region de Keilschrift Kultur-3 Die Inschrift Sarduri 1", (Ed. V. Haas), *Das Reich Urartu-Ein altorientalische Staat im 1. Jahra-tausend v.Chr. (Xenia 17)*, s. 95-113.
- (1993). "Sura/i in Kargamiş und das Urartaische Genetiz.
- Zahlhaas, G. (1993). "Zwei neue urartäische inchriften", *AMI* 26, s. 47-54.
- Zimansky, P. (2011). "Urartu ve Çağdaşları/Urartu and its Contemporaries", *Urartu Doğu'da Değişim: Transformation in the East*, (Yay. Haz. K. Köroğlu ve E. Konyar), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 106-121.
- (2012). "Urartu as Empire: Cultural Integration in the Kingdom of Van", *Biainili-Urartu The Proceedings of the Symposium held in Munich 12-14 October 2007/ Tagungsbericht des Münchner Symposiums 12-14 October 2007* (Ed. S. Kroll, C. Gruber, U. Hellwag, M Roaf ve P. Zimansky), Peeters: s. 101-110.